Les nostres rutes a peu

Volum I

Papallona de l 'arboç
Desert de les Palmes

1- Pujada al Desert
2- Les fonts del Desert
3- Castell de Montornés
4- Les Santes – Bartolo
5- Les crestes del Bartolo
6- Del Desert fins La Pobla
7- Agulles de Santa Àgueda
8- Torre de la Sal
9- Xóvar – Nevera de Castro
10- Sueras – Embassament de Benitandús
11- Benitandús – òrgans de Benitandús
12- Xóvar – Castell de Castro
13- Vilafamés – Roques de Mallassén
14- Fonts d'Ayodar – Pou negre
15- Mas de Xiva – Roca Blanca
16- Villamalur – Trinxeres – Nevera Quatre Camins
17- Pujada al Morico
18- Onda – Coves gelades
19- Pic Espadà
20- Orpesa – Tossal Redó
21- Ermita Magdalena – Tossal Raca
22- El Pipa de Vall d'Uixò
23- Les penyes altes o aragoneses per la Ràpita d'Artana
24- Castell d'Alcalà de Xivert
25- Vilavella – Pinc font de cabres
26- Mines – Puntal d'Artana
27- Espadilla – Penya Saganta
28- Tossal de Mollet
29- Alfondeguilla – Penya Migdia
30- Aín – Cim del Batalla
31- Salt de Cavall
32- Rosildos – Tossal de Saragossa
33- La Barona – Poblat íber
34- Argelita – finestreta de Ludiente
35- Font de la Calzada- Cova de l'Estuco- La Pastora
36- Castell de Vall d'Uixò
37- Racó del Frare
38- La Murta d'Alzira
39- Almedijar – Cim del Cullera
40- Cirat – Mirador de la Noguerica
41- Ruta d'aniversari
42- Pujada al Penyagolosa
43- Eslida – Pic Bellota
44- Montaejos – Aliviadero
45- Tales – Espino
46- Aín -Pic Espadà
47- Azuebar – El Carrascar
48- L' Agullot
49- La Ràpita
50- L'Esparraguera

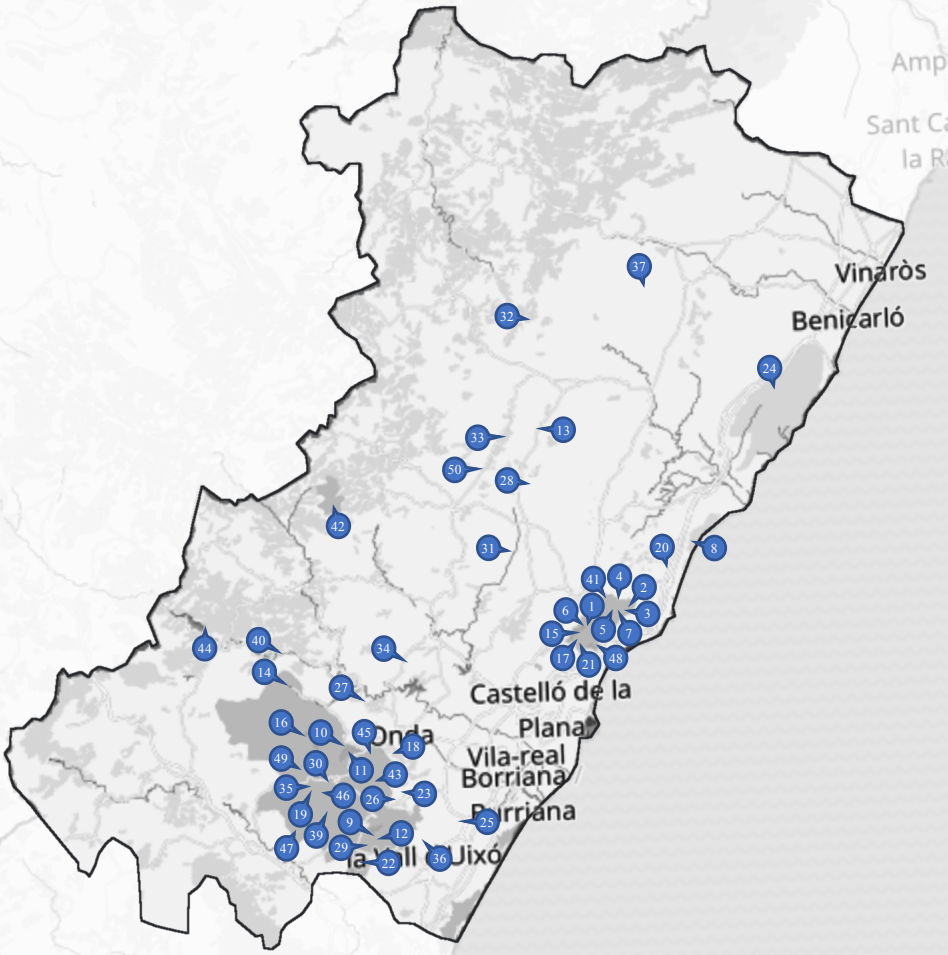

Ruta 1:
Pujada al Bartolo

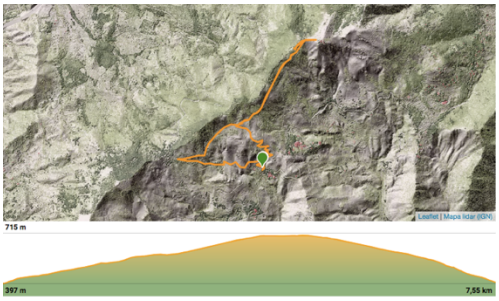

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre d'interpretació la Bartola.

Darrere del centre trobem una sendera que desembocarà en una pista de terra on girarem a l'esquerra.

Seguim per aquesta pista i només passarem el barranc de la Parreta arribarem a la pista del Desert de les Palmes on l'agafarem per a continuar pujant.

Sendera que naix darrere

Abans d'arribar al coll de la mola ens desviarem a la dreta pel camí del mas d'Huguet.

Passem de llarg el mas d'Huguet i continuant pel mateix camí arribarem a la pista del Bartolo.

Seguim pujant i arribem a la serra del Desert on girarem primer a l'esquerra per a veure la creu del Bartolo i després tornarem per anar al Bartolo i veure l'ermita de Sant Miquel, punt més alt del desert (727 m).

La primera comunitat de les Carmelites estava formada per tres monjos, un d'ells era el germà Bartolomé, el qual, es va retirar a viure com anacoreta durant diversos anys en una cavitat situada prop del cim del Montsoriu.

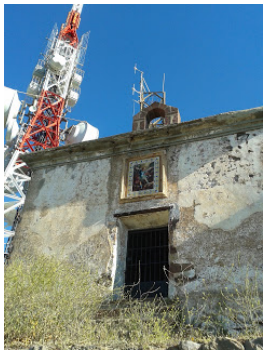
Ermita de Sant Miquel

En 1751, el pare Vicent de la Concepció va construir l'ermita de Sant Miquel i va nomenar la muntanya Bartolo en homenatge al religiós carmelita (Font: llibre *Leyendas y tradiciones de Castellón*).

Tornem cap a la pista del Bartolo en direcció al camí del mas d'Huguet i a l'arribar a una bifurcació del camí girem a l'esquerra en direcció al centre d'interpretació.

Baixant ens trobem una sendera que ens portaria a la porteria alta però nosaltres continuem cap a baix per a terminar la ruta d'avui.

Vistes des del Bartolo

Ruta 2:
Les fonts del Desert

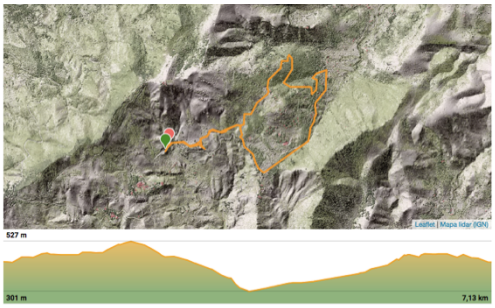

Punt d'inici i final de la ruta:
Mirador de Sant Josep al desert de les palmes.

Ens dirigim cap a l'ermita de Sant Josep on trobem una sendera a la dreta on l'agafem.

Arribem a un bifurcació, on girem primer a la dreta per a visitar l'ermita de Montserrat i l'antre de Sant Eutimi.

Vista des de la senda cap a l'ermita de Monserrat

Tornem a la bifurcació i a l'arribar al pla de Montserrat caminem per la sendera de la dreta.

Passem de llarg el barranc del Carrascal i arribem a una altra bifurcació on agafarem la sendera de l'esquerra.

Travessem el barranc de Miravet i arribem al camí nou del Bartolo on l'agafarem per a que ens porte a la primera font, la de Roc.

Continuem per la sendera que desembocarà en el camí de Miravet.

Al camí girem a la dreta i després continuarem pel camí de la font tallada. De seguida arribarem a aquesta font.

Font de Roc

Font Tallada

Caminarem pel camí de la font tallada fins al pla de Miravet on prop de la carretera CV 147 trobem una sendera que puja a la dreta.

Pujarem cap al corral de Miravet i tornarem a arribar a la mateixa bifurcació d'abans.

Nosaltres girarem a l'esquerra dirigint-nos cap al barranc del Carrascal.

Ja sols en queda acabar la ruta d'avui per la mateixa sendera del començament de la ruta

Ruta 3:
Castell de Montornés

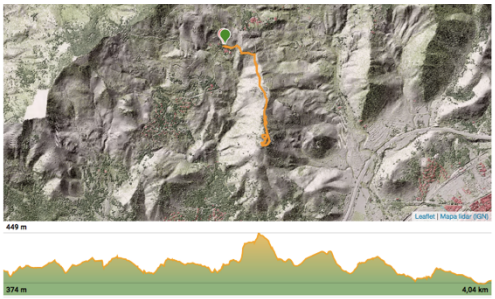

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre d'interpretació la Bartola.

Caminem per la carretera CV 147 cap a la vila de Feliu on trobarem unes paletes identificatives que ens indiquen cap al castell de Montornés.

Abans arribem al mirador on podem albirar les fantàstiques vistes cap al litoral castellonenc.

Torre del castell

La sendera cap al castell es troba molt ben definida.

Deixem la sendera i pugem a l'atalaia de Montornés, és una torre defensiva del castell en molt bon estat.

Tornem cap a la sendera per a dirigir-nos cap al castell.

El castell de Montornés, d'origen àrab, data del s. XI es va fer sobre una construcció romana.

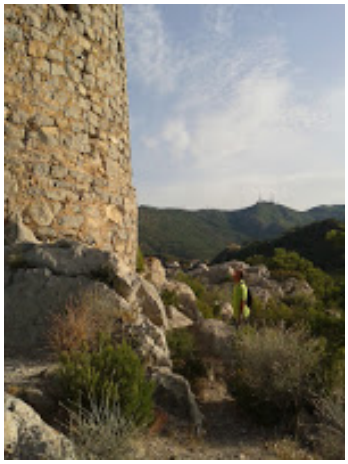
Vistes cap al Bartolo des de la torre

Les vistes des del castell són fantàstiques.

Retornem per la mateixa sendera i caminem fins finalitzar la ruta d'avui.

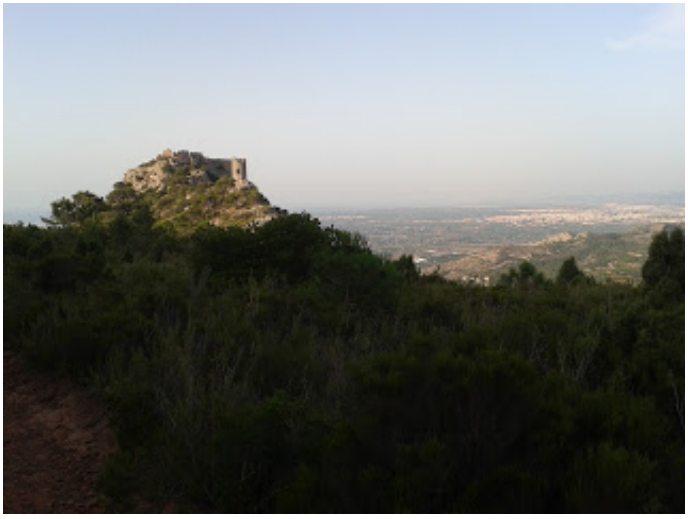
Vistes des del Mirador del castell

Ruta 4:
Les Santes - Bartolo

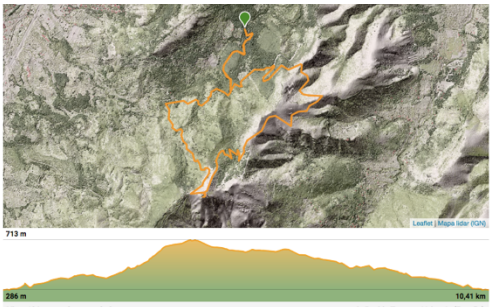

Punt d'inici i final de la ruta:
Ermita de les Santes Àgueda i Llúcia.

L'ermita, datada a 1617, també es venera a la Patrona de la Vila coneguda com la Mare de Déu de les Santes, la Ntra. Sra. del Bon Succés.

Caminem cap a la font de les Santes on trobem el camí de la Senyora que l'agafem fins a arribar al naixement dels Pardos al barranc de les Santes.

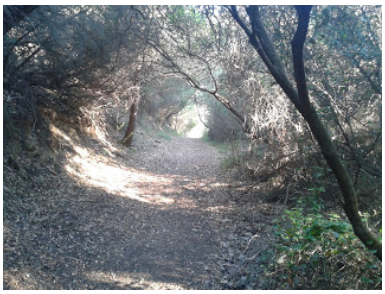

Pujada al Bartolo

En aquest punt agafem una sendera a la nostra dreta que anirà pujant fins a arribar a la pista del Bartolo.

Aquesta part de la ruta és molt agradable gràcies a la vegetació i les vistes cap a l'interior de Castelló.

Arribem a la part posterior del Bartolo dirigint-nos cap a l'ermita de Sant Miquel.

Baixada cap a les Santes

Gaudim de les vistes des de l'ermita i tornem a baixar pel camí nou del Bartolo. Passem de llarg les bassetes de Ferrara per a continuar pel camí de la Senyora i continuem baixant pel camí, ara les magnífiques vistes són cap al litoral castellonenc.

Continuem baixant deixant el pi dels carnissers i just al tossal Redó girem a l'esquerra.

Travessem el barranc de la senyora i seguim endavant fins acabar la ruta d'avui.

Seguim fins al final de la ruta d'avui.

Vistes des del camí nou del Bartolo

Ruta 5 (part I):
Les crestes del Bartolo

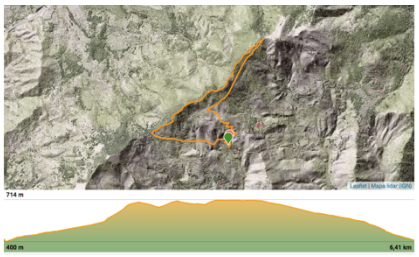

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre d'interpretació la Bartola.

Trobem una senyal que ens indica per on hem de continuar, en aquesta ocasió cap a l'esquerra. Aquesta senda ens portarà a la pista del Desert de les Palmes.

Cantal gros

Quan arribem al coll de la Mola girem per una sendera que es troba a la nostra dreta dirigint-nos cap a les crestes del Bartolo.

Les vistes cap al litoral castellonenc són fantàstiques.

Crestejant

Arribem al primer cim, el cantal gros, cada vegada les vistes són més meravelloses.

Caminar per un cresteig sempre és fabulós, pots albirar-ho tot a 360º.

Continuem fent el cresteig, baixem cap al coll de l'Ondí i tornem a pujar cap al següent cim, el caragol de panxa.

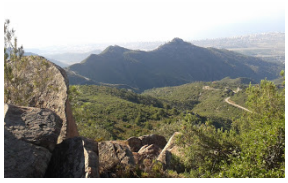
Vistes des del caragol de panxa

Seguim per la serra del Desert de les Palmes i arribem al final del cresteig, la Creu del Bartolo.

Ara baixem per la pista del Bartolo, en aquest moment podem fer dues opcions de tornada.

Creu del Bartolo

L'opció primera és continuar per la pista fins arribar al camí del Mas d'Huguet i quan arribem a una bifurcació, nosaltres agafem la de l'esquerra seguint baixant.

El camí es transformarà en una sendera que ens portarà cap a la sendera del començament de la ruta d'avui i acabar la ruta.

Ruta 5 (part II):
Les crestes del Bartolo

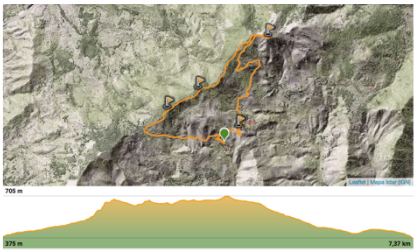

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre d'interpretació la Bartola.

L'opció segona és baixar pel PR-CV 451cap al convent i abans d'arribar al convent pujarem per la nostra dreta fins a l'ermita del Carme a la Porteria Vella.

A l'ermita del Carme trobem el lloc ideal per a gaudir del nostre cafenet amb el pastís de M. José que en aquesta ocasió l'ha ficat préssec.

Porteria Vella

Després d'una estona gaudint del moment continuem per la sendera que ens portarà al final de la ruta d'avui.

Ruta 6:
Del desert fins La Pobla Tornesa

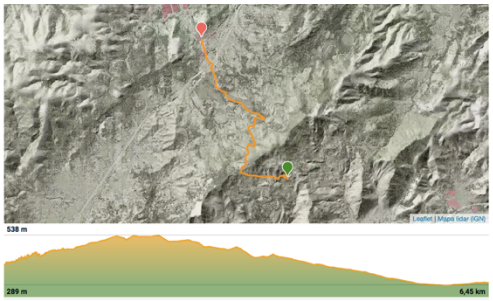

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre d'interpretació la Bartola.

Darrere del centre trobem una sendera que desembocarà en una pista de terra on girarem a l'esquerra.

Pins mediterranis a la pista del Desert

Només passarem el barranc de la Parreta arribarem a la pista del Desert de les Palmes on l'agafarem per a continuar pujant.

Continuem per la pista i no la deixarem fins a la pobla.

Travessem el coll de la Mola i baixant passem pels barrancs del Burgar, el de la Roja i el de l'ereta.

Per la pista trobem magnífics exemplars de pins mediterranis.

Arribem a l'autovia CV 10 i el travessem per baix pel camí de la Pedrera.

Arribem a la Pobla Tornesa i parem a la plaça Raval per a esmorzar.

La volta la fem fent el mateix recorregut que a l'anada, per la pista del Desert de les Palmes.

Vistes cap a la porteria Vella des de la pista del Desert de les Palmes

Ruta 7:
Agulles de Santa Àgueda

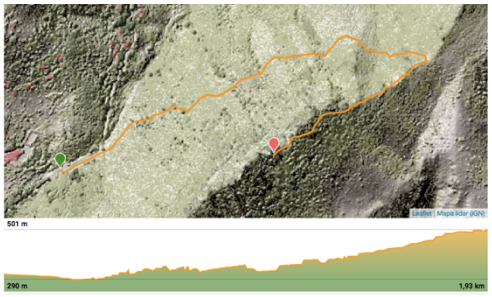

Punt d'inici i final de la ruta:
Barranc de Miravet al camí de la Font Tallada.

A pocs metres on deixem el cotxe en direcció cap a la fonteta de Marina trobem un camí formigonat a la nostra dreta que es convertirà en una sendera.

Barranc de Miravet

Aquesta sendera ens portarà a les agulles.

A mesura que pugem les vistes cap al barranc de Miravet són fantàstiques.

Una vegada arribem a la part més alta trobem un gran molló que ens indicarà per on hem d'anar.

La sendera deixarà de trobar-se definida a mesura que ens endintrem a les agulles.

Vistes des de les Agulles cap al Barranc de Miravet

Important portar el track i guiar-se pels mollonets ficats molt estratègicament.

Seguim endavant fins a aproximar-nos al trampolí.

El paratge de les agulles és fantàstic.

Arribem a un punt que trobem molta dificultat per a continuar, decidim tornar enrere.

Tornarem cap a la sendera que ens ha portat a les agulles, ja sols ens queda tornar fent el mateix recorregut que el començament.

Ruta 8:
Torre la Sal

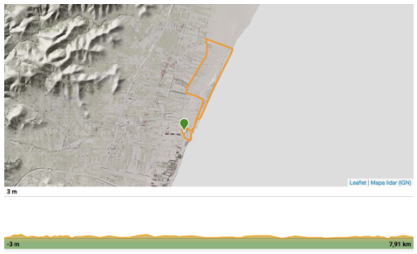

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre de Visitants del Parc Natural.

Anem per la carrerassa del Pou Roig cap a la platja. Només travessar el carrer Mediterrani trobem el camí del Cudolar.

El camí ens portarà al Parc Natural del Prat de Cabanes i Torreblanca.

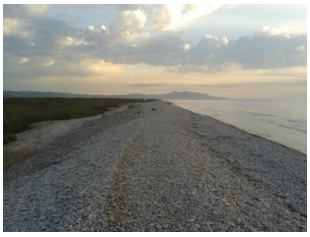

Platja del Cudolar

Arribem a la platja del Cudolar i seguim endavant trobant-nos una caseta per a poder observar els ocells que vénen a una petita bassa prop de la platja.

Deixem la bassa i ens apropem a la platja.

Lloc de visites

La platja del Cudolar ens portarà a la platja del quarter Vell on trobarem les ruïnes d'un quarter de carrabiners fundats a 1829 per Fernando VII i tenien la funció de vigilar la costa. Informació: Universitat per a majors, UJI

Quarter Carabiners

Arribarem a la carrerassa de les Egües on l'agafarem i a l'arribar al final de la carrerassa girem a l'esquerra per la carrerassa del Pou Roig.

Continuem per aquesta carrerassa fins a la del Pont de Pitarch on girarem de nou a l'esquerra.

Quarter carabiners

Seguim endavant per la carrerassa del Pont de Pitarch entre marjals on agafarem la cita de Cavanilles del llibre *Observaciones sobre la Historia Natural, Geografia, Agricultura, Población y Frutos del Reyno de Valencia*, escrit a finals del s. XVIII, que ho descriu com:

"*...Continúa el cultivo hasta más allá de Torreblanca, en donde empiezan las marjales...la (tierra) más baxa, que sin duda estuvo anegada en otros tiempos y lo estaría aún sin la industria de los hombres, se ve cruzada en ángulos rectos por varios azarbes, por donde las aguas corren a otros principales que se dirigen al mar. La tierra que resultó del cieno que produxo la excavación y limpia de azarbes se esparce por los campos, y va engrosando la superficie con repetidas y nuevas mejoras; ...*"

La carrerassa ens portarà de nou al camí del Cudolar i a l'arribar a la carrerassa del Pou Nou ens desviarem. Ja sols ens queda envoltar l'Institut d'Aqüicultura de Torre de La Sal i acabat la ruta d'avui.

Ruta 9:
Xóvar - Nevera de Castro

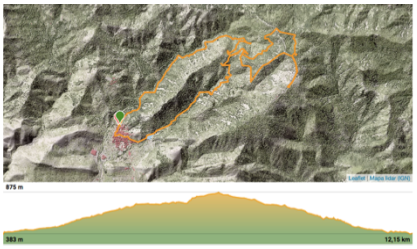

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Xóvar.

Pugem pel carrer nou cap al camí del pantà on trobarem unes paletes identificatives del PRCV 138. Continuem pel camí que acabarà al mateix camí de la "Solana de Ajuez". De seguida arribem a l'embassament de Xòvar o d'Ajuez. El nom "Ajuez" prové de l'àrab i significa "terres comunals dedicades al pasturatge".
Continuem pel camí que es convertirà en una sendera molt ben definida endinsant-nos en un bosc de sureres i pins.

Embassament d'Ajuez

Font Fresca

Mina El Socavó

Nevera de Castro

El camí ens portarà a la font Fresca al mateix barranc d'Ajuez. Seguim pujant i arribarem a la primera mina que podem visitar des de fora, la del Socavó.

El camí ens portarà a la pista de les mines del Hembrar.

Nosaltres girarem a la dreta i quan trobem la bifurcació amb el camí de la nevera l'agafem. Hem d'anar amb molt de compte amb el molló que ens avisa de la sendera que hem d'agafar cap a la nevera. Agafem la sendera que té una forta pendent i de seguida arribem a la nevera. Les vistes són magnífiques.

Podem albirar perfectament el castell de Castro. Continuem pujant per la sendera i arribem a una pista.

Seguim endavant fins a arribar al vèrtex geodèsic de la Nevera i retornem per la mateixa pista.

Aquesta pista, més endavant, continuarà amb el camí de les mines de Hembrar.

Continuem pel camí de les mines de Hembrar fins a l 'aljub de las Majadicas on agafarem el camí que té el mateix nom. El camí de las Majadicas desembocarà a la carretera CV 219. Ja sols ens queda arribar a Xóvar i terminar la ruta d'avui.

Ruta 10:
Suera - Embassament de Benitandús

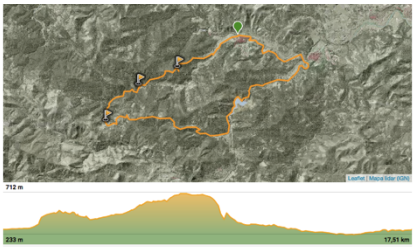

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Suera.

Agafem el camí vell de Matet que el deixem a l'altura del Bassó per a travessar el barranc de Castro per mig d'una sendera. La sendera molt ben definida ens portarà al Castell de Maus amb un últim tram amb prou de desnivell.

Panoràmica del Castell de Maus

Arribem al castell de Maus d'origen àrab i que va ser construït al segle XII. Informació: wikipedia.

Gaudim de les meravelloses vistes des del castell.

Font de Castro

Seguim endavant i baixem cap als corrals de Castro on només deixar-lo arribem al seu abeurador i font de Castro.

Descansem una estoneta a l'abeurador i continuem agafant el GR 36 per mig de la pista de Pedralba. Continuem per la pista de Pedralba fins a arribar a la font de l'Avellaner. A la font agafem una sendera que ens deixarà al mas de la Campana.

Font de l'Avellaner

Mas de la Campana de Pedralba

La campana del mas està feta per la punta d'una bomba durant la guerra civil.

Al mas agafem la pista de la Campana i abans de que s'acabe hem d'anar amb compte d'una sendera que agafarem a la nostra dreta. Pugem al altico de Pedro Molina, crestegem un poc i ens trobem algunes trinxeres de l'época de la guerra civil.

Ens desviem un poc i agafem una sendera que baixarà cap a la font de la Surerera.

Trinxeres

Continuem per la sendera i acabarà en la carretera CV 223 a l'altura de Benitandús.

Passem de llarg Benitandús i de seguida podem albirar els òrgans i el seu embassament.

Embassament de Benitandús

Caminem per la bora de la carretera gaudint de l'embassament de Benitandús. Continuem per la carretera dirigint-nos cap a Suera.

Ruta 11: Benitandús - Òrgans de Benitandús

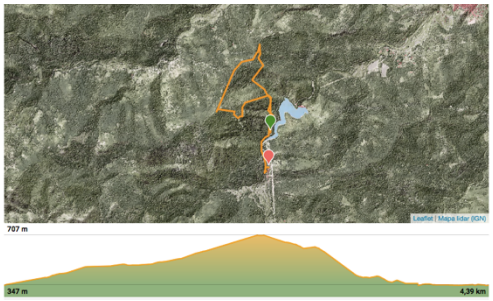

Punt d'inici i final de la ruta:
Plaça de Benitandús.

Caminem cap a la carretera CV 223 i girem a la dreta.

Quan portem uns 600m per la carretera trobarem a l'esquerra el camí de Benitandús a Suera.

Anem pujant seguint les marques del PRCV 161.

Arribarem a un moment on trobarem una bifurcació, nosaltres agafem la senda de l'esquerra que puja directament cap als òrgans.

Encara que l'ascens és seguit es fa molt agradable amb les vistes cap a l'embassament.

Embassament de Benitandús

Arribem als órgans, les vistes són magnífiques.

Seguim pujant fins a la part més alta i albirem el castell de Maus.

La baixada també és molt agradable tant per la pinada per on travessa la senda com per les vistes.

Embassament de Benitandús

La senda està molt ben delimitada fins a trobar de nou les marques del PRCV 161.

Sols ens queda acabar la ruta d'avui.

Ruta 12:
Xóvar - Castell de Castro

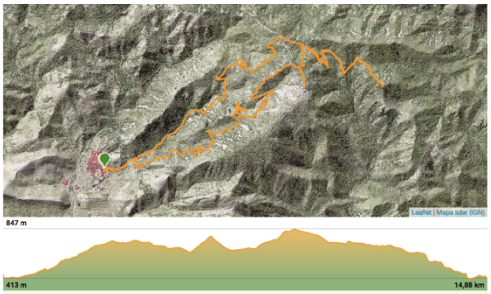

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Xóvar.

Comencem la ruta pel camí del pantà que de seguida conectarem amb el camí de la Solana d'Ajuez per mig d'una sendera.

Cami de la Solana d'Ajuez

Arribem a l'embassament d'Ajuez i seguim endavant pel mateix camí que es farà en sendera.

Passem per la font fresca, la mina el Socavó i arribem a la pista de les Mines del Hembrar.

Vistes des del Castell de Castro

En la bifurcació de pistes agafarem la de l'esquerra que és el camí de la Nevera.

Seguirem pel camí fins a trobar-nos els mollonets que ens indiquen la sendera que ens portarà al castell de Castro.

Vistes des del Castell de Castro

Les vistes des del castell d'origen àrab, són espectaculars. Més informació: wikipèdia

Tornem cap al camí de la Nevera i en direcció a la mateixa.

Arribem a la nevera i seguim endavant fins a trobar la pista que girarem a l'esquerra per a anar al vèrtex geodèsic de la Nevera.

Restes de les Mines del Hembrar

Tornem per la pista que ens ha portat al vèrtex i baixem fins a la pista de les Mines del Hembrar.

Mentre baixem ens desvíem de la pista en un parel de ocasions per a anar a veure restes de les mines abandonades del Hembrar.

Seguim baixant fins a que la pista es torna sendera i que ens portarà al barranc d'Ajuez.

Ja sols ens queda acabar la ruta d'avui.

Ruta 13 (part I):
Vilafamés - Roques de Mallassén

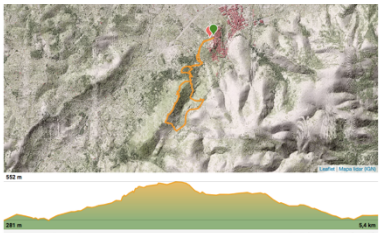

Punt d'inici i final de la ruta:
Castell de Vilafamés.

Nosaltres abans donem una volta al poble i visitem el castell d'origen àrab que va ser conquistat per Jaume I en 1233 i ha patit diferents reformes al llarg de la seua història. Pel carrer Botera trobarem un camí empedrat que travessarà el barranc d'en Gil. Arribarem a una paleta que ens indica que cap a l'esquerra de la sendera es troben les roques de Mallassén.
A partir d'ací el recorregut s'endinsa en un frondós bosc de pins i alzines, fent el camí més complicat per a trobar la sendera degut a la quantitat de vegetació i matorral. Anem pujant cap a la cresta i ens ajudarem de cordes i unes grapes molt ben ficades estratègicament.

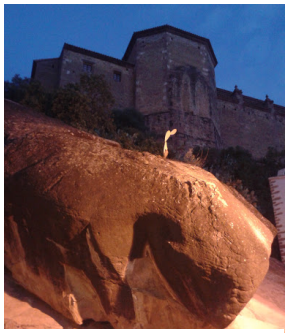
Castell de Vilafamés

Vistes cap al Castell des de la senada

Roques de Mallasén

Pintures rupestres

La visita a la cresta és molt recomanable per les vistes impactants cap al castell i cap al barranc.
En poc temps ens plantem en el cim de la cresta i podem gaudir de les vistes.
Girem a la dreta i seguim la cresta mitjançant les pintades verdes que indiquen el camí a seguir. En poc temps arribem a l'altura màxima d'aquesta cresta, uns 552 metres. Poc després la sendera baixa de la cresta girant a l'esquerra per la cara sud de la mateixa sempre guiant-nos per les marques verdes fins a arribar a un camp d'ametlers i oliveres el qual creuarem per a arribar a una pista de terra a on girarem en direcció a Vilafamés, cap a l'esquerra.
Al poc temps la pista de terra arribar a un punt on està asfaltada. Per la pista trobarem un panel amb la pintura rupestre que es troba en un abric rocós. A l'arribar a aquest punt podem:

- (Part I) desviar-nos cap a la pintura i baixar cap al barranc d'en Gil. La senda no està molt trepitjada és fonamental orientar-nos por el GPS.
  Trobarem cordes i taulons mentre baixem pel barranc fins arribar als blocs de pedra.
  Molt a prop tornarem a enllaçar amb la mateixa senda per la que hem pujat a les crestes de Morral i divisem el castell.
  Arribat aquest punt tornem cap a la dreta en direcció al poble.
- (**Part II**): continuar rectes pel camí de la Serra fins a arribar al poble.

Part II

Ruta 14:
Fonts d'Ayodar - Pou Negre

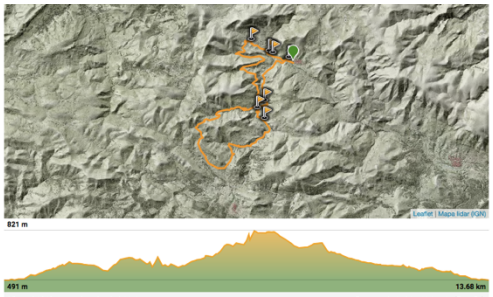

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Fonts d'Ayodar.

Ixint del poble ens portarà a la primera font, la del Canyar.

Agafem el camí de Torralba i on es troben unes paletes identificatives on girem a la dreta cap a l'antic Molí pel costat del barranc de *las Clochas*.

Font del Canyar

Seguim endavant fins a arribar a l'antic Molí i agafem una sendera petita que ens portarà la font dels *Chorricos* i més endavant la de Santa Rita o de la Masada.

En aquest moment agafem un camí després de trams on és complicat seguir la sendera on es fa molt recomanable tindre el track a mà.

Una vegada ens trobem en la pista unes senyals ens indiquen el camí per a arribar fins a Torralba o a Fonts d'Ayodar. Agafem cap a Fonts d'Ayodar.

Font de Santa Rita

Hem d'anar amb molt de compte perquè hem de tornar a agafar una sendera i deixar la pista.

Abans d'arribar al pou negre vorem la font del Riu que naix del terra fent el riu Xico.

Seguim endavant fins al Pou Negre, lloc ideal per a esmorzar.

Continuem travessant el riu d'Ayodar i agafem de nou el camí de Torralba que ens portarà a l'última font la del *Zuro* que es troba a una petita àrrea recreativa.

Ja sols ens queda arribar al poble i acabar la ruta d'avui.

Pou Negre

Camí de Torralba

Ruta 15:
Mas de Xiva - Roca Blanca

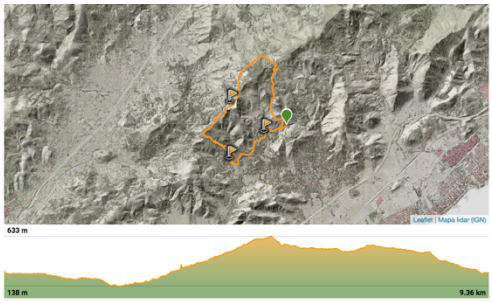

Punt d'inici i final de la ruta:
Urbanització El Refugi (Benicàssim).

Travessem la carretera CV 147 agafant el camí del Portell que ens portarà a la font i el Mas de Xiva.

Mas de la Salut

Una vegada ens trobem al mas deixarem el camí del portell i agafarem una sendera que ens portarà a la font de la Salut.

Caminarem al costat del barranc de la Magdalena i pujarem fins al coll de Benissalema on girarem a la dreta agafant la sendera que ens portarà a la Roca Blanca.

Les vistes des de la roca són fantàstiques.

Vistes des de la Roca Blanca

Baixem i al portell tornem a agafar el camí que envoltarà el Morico fins al coll de la Mola.

Al coll agafarem la pista de la nostra dreta deixant la pista del Desert de les Palmes a la nostra esquerra.

Anirem baixant per la pista fins al final de la mateixa.

En aquest moment agafarem una sendera que baixarà fins a les creuetes, lloc on finalitzarem la ruta d'avui.

El Morico

Ruta 16:
Villamalur - Trinxeres - Nevera Quatre Camins

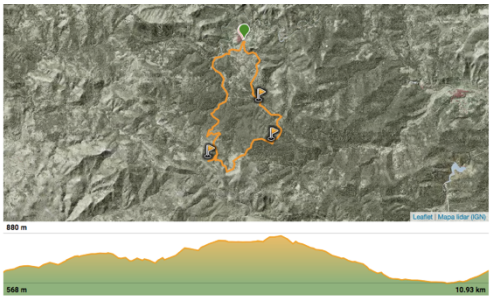

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Villamalur.

Trobem unes paletes informatives que ens indiquen la direcció cap al castell o el de les trinxeres.

Trinxeres

Nosaltres agafem el camí de la Buitrera en direcció a les trinxeres.

Arribem a un punt on deixem el camí per a agafar una sendera que ens portarà a les trinxeres, aquesta senda es troba ben delimitada i senyalitzada.

Trinxeres

Les trinxeres es troben en molt bon estat.

Continuem per la senda que transcorreix per la part més alta del *Cerro Malo*.

Aquest recorregut es quasi en tot moment per la part més alta de les serralades, com sempre el cresteig sempre és fantàstic.

Abans d'arribar a la pista de Matet ens desvíem per a anar a veure la nevera Quatre Camins. Lloc on gaudirem del nostre esmorzar.

Nevera Quatre Camins

Tornem cap a la sendera on ens hem desviat i seguim per la matixa pista.

Arribem a la pista de Matet i prompte la deixarem per a caminar al costat de la rambla de Villamalur o barranc de la Parra.

Cresteig

Deixarrem el barranc just quan ens trobem al camí de Pavías.

Ja sols ens queda acabar la ruta d

'avui.

Camí de Matet

Ruta 17:
Pujada al Morico

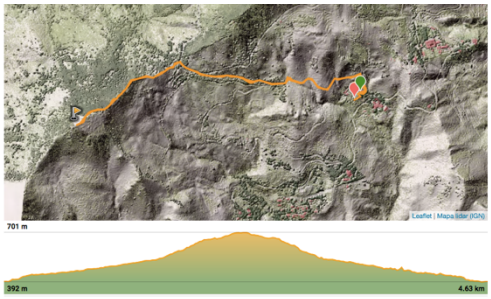

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre d'informació la Bartola.

Sendera cap al Morico

Agafem la sendera que ens indica que hem de continuar per l'esquerra.

Arribarem a la pista del Desert de les Palmes.

Una vegada ens trobem al coll de la mola agafarem una sendera que es troba a la nostra esquerra que pujarà al Morico.

La senda transcorreix entre pins i roques.

En algunes ocasions hem d'anar grimpant.

Mola de Morico

A pesar del temps que ens fa podem gaudir del paisatge.

Arribem al punt més alt de la Mola de Morico.

Les vistes són fantàstiques.

La tornada la farem fent el mateix recorregut.

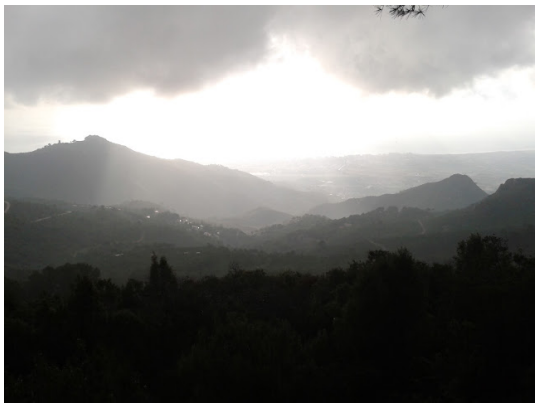
Vistes des del coll de la Mola

Ruta 18:
Onda – Coves gelades

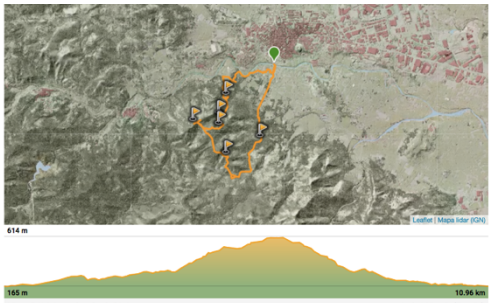

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Onda.

Creuarem el riu sec de Betxí dirigint-nos cap a la urbanització Riu de Sonella seguint les senyals del PRCV 161.

Deixem la urbanització agafant una sendera que en portarà al Pi Nan.

Seguim endavant i a mesura que pugem la pinada és fa més espesa al costat del Barranc de la font de Gargallo.

Arribem al desviament de la senda Pepes o com indica el senyal, la casa del Marimon. Deixem el PR i prenem la senda a la dreta que ascendeix cap al Montí.

A mesura que pujem les vistes panoràmiques són cada vegada més espectaculars.

Pi Nan

El Montí

Casa Marimon

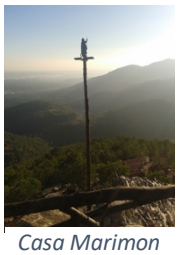
Casa Marimon

Ens desviem cap a la casa de Marimon, que gràcies als Pepes s'està restaurant.

En ella podem gaudir de les vistes amb seients i taules de pedra molt desitjables per a esmorzar.

Arribem al Montí on veiem perfectament el Penyagolosa i les poblacions de Tales i Sueras en la part oest, i si anem cap a la part nord-est podem veure Onda i també es troba l'antic repetidor d'Onda.

Tornem a descendir per la mateixa senda que ens ha portat al pic i agafem una petita sendera a la esquerra. Ens guiem pel track.

Ermita de Santa Bàrbara

Anem en direcció a l'ermita de Santa Bàrbara.

Abans d'arribar a l'ermita ens trobem el baixador de Gustavo Traver i la Font del Retor.

Baixem de l'ermita i seguim per una senda amb marques blaves fins arribar a un camp de tarongers. Arribarem a un petit tram d'asfalt i a pocs metres agafarem una senda entre pins.

Coves gelades

La senda de les Coves Gelades transcorre per la vora de la sèquia. Les coves son unes petites grutes envoltant el riu sec de Betxí.

Ja sols ens queda acabar la ruta d'avui.

Ruta 19:
Pic Espadà

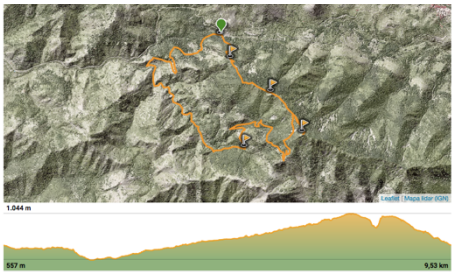

Punt d'inici i final de la ruta:
Pàrquing de la nevera d'Algimia.

Agafarem la pista d'Espadà i ens dirigirem cap al serral d'Íbola.

Mentre arribem al barranc d'aigües negres enseguida podem gaudir de les vistes.

Pic Espadà

Caminem per la pista fins trobar a mà dreta un molló que ens indica la baixada al barranc d'aigües negres.

Una vegada arribem al barranc ens dirigirem a ma esquerra pujant pel barranc en direcció a la font de la Parra.

La senda ens porta fins a una pista d'Almedijar. Una vegada arribem girarem a la esquerra que ens portarà a la font de la parra.

Seguim per la pista fins trobar l'encreuament amb la pista d'Espadà.

Girem en aquest punt a la dreta seguint per la d'Almedijar.

Després de caminar per aquesta pista arribarem al coll d'Aín, on es troba l'encreuament amb la pista que puja en direcció al Pic Espadà.

La llarga pujada és fa agradable gràcies al paissatge que ens envolta.

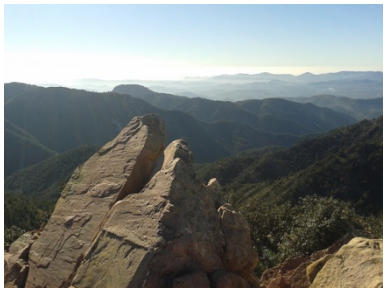

Pic Espadà

Quan s'acaba la pista comença una senda que en poc temps ens puja fins a la cresta d'Espadà a on girarem a la dreta per pujar al Pic Espadà.

Nevera d'Algimia

Arribem al cim, simplement és espectacular, podem albirar tota la provincia de Castelló.

Anem per la cresta fins arribar al vèrtex geodèsic de l'Espadà, alt de la Torreta o la Pastora.

És un bon moment per a gaudir del nostre cafenet.

Tornem a la sendera i continuem amb el descens cap a la nevera. La pendent del descens és prou important.

Durant el descens ens desvíem per a veure els Castanyers.

Tornem a la mateixa senda que ens ha dut als castanyers i continuem descendint fins que finalment arribem a la nevera d'Espadà o d'Algimia d'Almonacid.

La nevera es troba a pocs metres de l'aparcament a on hem deixat el cotxe.

Ruta 20:
Orpesa – Tossal Redó

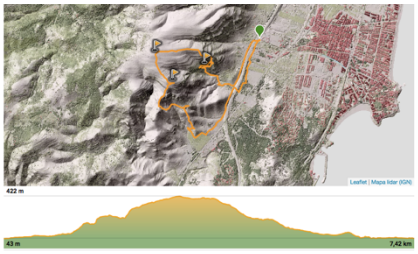

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Orpesa.

Travessem l'autopista per un doble túnel i seguim el camí que es troba a la vorera de l'autopista fins trobar-nos al següent túnel, el qual serà el que agafarem a la tornada de la ruta. Una vegada arribem ens dirigim fins a la base de la Roca-vermella.

Durant la forta pujada cap a la roca ens trobem roques de gran tamany. Una vegada ens trobem a la base de la roca, ens dirigirem cap a la dreta seguint una sendera senyalitzada per mig d'uns mollons.

Les vistes cap al Mediterrani i la pendent que veiem sota nostre són cada vegada més espectaculars.

Voltegem la roca vermella i per un canal pugem ajudats en un parell de vegades amb cadenes. Mentre pugem ens crida l'atenció una cova. que es troba a la nostra esquerra. Deixem la nostra ruta per dirigir-nos a la cova.

Mentre anem podem gaudir de les magnífiques vistes cap a Orpesa, la ribera de Cabanes i el litoral de Benicàsim i Castelló.

Una vegada tornem a la ruta continuem pujant i envoltant la rocalla.

És molt recomanable tindre el track ja que en molts moments no trobem les marques verdes o els mollons identificatius de la ruta.

Anem grimpant per les roques fins a aconseguir el cim del Racó del Punxó. Dalt anem travessant la lloma rocosa dirigint-nos cap al vèrtex geodèsic de la Serra. Parem una estoneta per a descansar mentres observem la panoràmica que es pot gaudir des del vèrtex geodèsic. Continuem per la senda que ens portarà fins a la caseta de vigilància que hi ha sobre el Tossal Redó.

És mol fàcil divisar-la des del vèrtex. En la caseta pararem i esmorçarem.

Comencem el descens seguint la senda del Roser fins que es converteix en pista. Tornem a la ruta i continuem descendint fins arribar a una gran finca. Anem en direcció a la carretera N-340. Abans d'arribar trobem una sendera a la esquerra, es fa molt recomanable tindre el track per a no passar-nos de llarg.

Roca vermella

Continuant paral·lels a la carretera per l'esquerra arribarem al pas per el que hem vingut, podem continuar i agafar el següent o creuar l'autovia per aquest túnel.

Nosaltres dexidim creuar-lo i canviar el camí pel que hem vingut.

Continuem fins trobar-nos al cementiri per acabar la ruta.

Ruta 21:
Ermita Magdalena – Tossal Raca

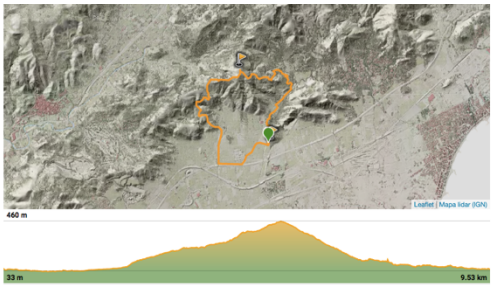

Punt d'inici i final de la ruta:
Ermita de la Magdalena (Castelló).

Una vegada ens trobem camí de la Boira girem a la dreta. Anirem pujant fins trobar-nos una sendera a l'esquerra.

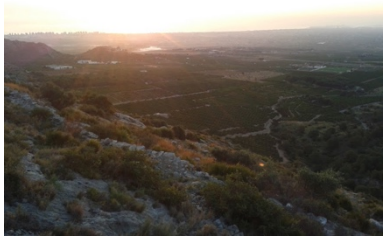

És important portar el track per no passar-nos.

La sendera es fa molt agradable i es troba molt definida durant tot el camí.

Al coll de Mancebo girem a la dreta i anirem pujant fins a arribar al vèrtex geodèsic del Racó de Raca.

Les vistes cap al Desert de les Palmes són espectaculars.

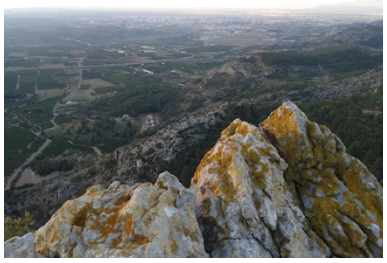

És ací a on decidim esmorzar.

Podem gaudir de les magnífiques vistes cap al interior i litoral castellonenc.

Una vegada decidim continuar ens trobem varies sendes que arriben a la Raca.

Nosaltres agafem una que es troba a l'est en direcció a l'Ermita de la Magdalena.

A poc a poc el descens és fa més pronunciat per un camí perfectament definit fins arribar de nou al camí de l'Algepsar.

Ja sols ens queda continuar per la pista fins a arribar a l'Ermita de la Magdalena, punt de partida de la ruta.

Ruta 22:
El Pipa de Vall d'Uixó

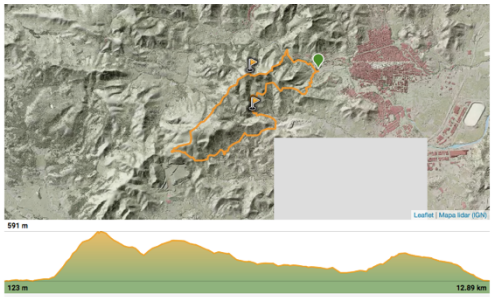

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Vall d'Uixó.

En la part posterior trobarem un pas per a creuar el barranc del riu Belcaire o barranc de Sant Josep.

Caminarem per una antiga sèquia tapada fins arribar a un pal direccional on pugem cap al Racó del Batlle.

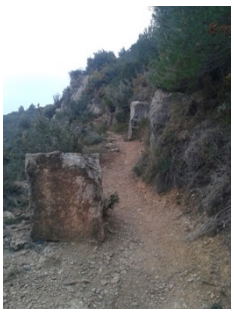

La senda comença a ascendir, primer d'una forma més suau, però a poc a poc el desnivell comença a ser major.

Podem començar a gaudir de les vistes cap a Vall d'Uixò.

Continuem amb la pujada i arribem a un tram amb cordes que ens ajudaran a pujar amb major seguretat.

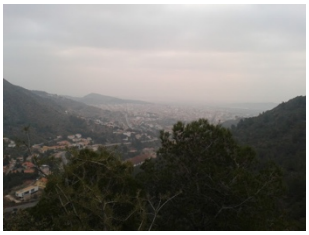
Vall d'Uixò

Pugem per les cordes i arribem a un pla a on s'assenten les primeres restes de trinxeres. Durant la ruta ens trobarem moltes trinxeres i aljubs.

També podem veure ja més poblacions com Alfondeguilla.

Alfondeguilla

Continuem pujant en direcció al Pipa, a on hi haurà un vèrtex geodèsic en el mateix cim.

Una vegada ens trobem en el cim del Pipa no quede una altra que gaudir de la panoràmica.

Una vegada hem vist més restes de trinxeres tornem a pujar al Pipa per agafar la sendera que va al serral de Garrut i Aiguamolls.

Font del Garrut

Comencem a descendir i una vegada creuem el barranc del Garrut tornem a pujar per a tornar a descendir.

Ens guiem per les marques del PR.

Quan arribem a Aiguamolls creuarem un camp d'oliveres i també de tarongers.

Continuem endavant, durant el camí, ens trobem varis refugis de pedra fets a mà.

Ens dirigim a la Font del Garrut. A pocs metres de la font es trobem els corrals del Garrut.

Una vegada arribem a aquest punt, a pocs metres, començarem el descens que ens portarà a les grutes de Sant Josep.

Ruta 23:
Les penyes altes o aragoneses per la ràpita d´artana

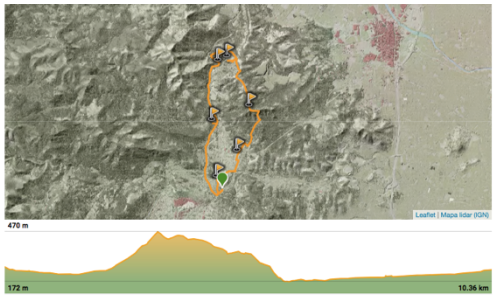

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Artana (cementiri).

Ens dirigim cap al camí del pinar que es troba a la dreta. Allà ens trobarem un plànol de la ruta que ens indica el camí a agafar.

Enseguida ens trobem en el camp de les oliveres de Patricio Carreró.

En la bifurcació ens desvíem a la dreta agafant el camí de la Masadeta que ens portarà a les oliveres centenàries de Pla. Aquest camí ens deixarà en una sendera que ens portarà a la Ràpita d'Artana.

La pujada a la Ràpita d'Artana es fa molt agradable gràcies a les magnífiques vistes que tenim cap al litoral castellonenc com cap a la serrà del Espadà.

Guanyem altura a la Ràpita d'Artana i arribem a un punt on ens trobem amb la bifurcació de la pujada per Betxí. A pocs metres ja arribem al cim de la Ràpita d'Artana.

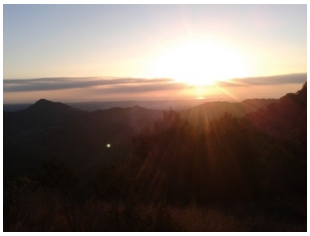

En el cim trobem un cartell amb una imatge panoràmica que ens indica les montanyes de la serra d'Espadà i els punts més importants. Podem apreciar el Castell de Castro, els pics d'Espadà i la Rápita, la plana del litoral amb el mar al fons.

Continuem amb la ruta en direcció a les penyes altes o aragoneses. Una vegada deixem el cim de la Ràpita ens trobem el Cloxo de la Rápita que és un aljub ben conservat. Continuem descendint fins arribar a un mollò platejat que ens indica el camí per anar a les penyes aragoneses.

En aquest moment recomanem guir-se pel track ja que és fàcil no identificar la sendera.

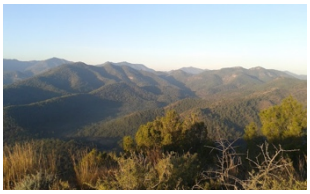
Vistes des del Ràpita d'Artana

A mesura que anem cap a les penyes altes o aragoneses ens va impactant la caiguda de les mateixes. Parem al lloc ideal i gaudim del nostre cafenet.

Una vegada descansem al pic d'una penya continuem pel mateix camí en el que ens hem desviat. Trobem el molló platejat i continuem per la mateixa senda fins agafar la pista que ens conduiran al mirador de les Penyes Altes o Aragoneses. Ens desviem de la ruta per a veure-la. Es troba molt ben conservada.

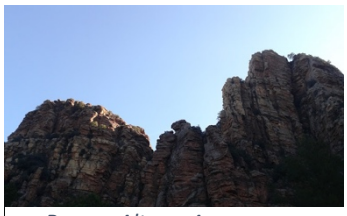
Penyes Altes o Aragoneses

Baixem i arribem al camí d'Onda a Artana que ens portarà a l'inici de la ruta.

Ruta 24:
Castell d'Alcalà de Xivert

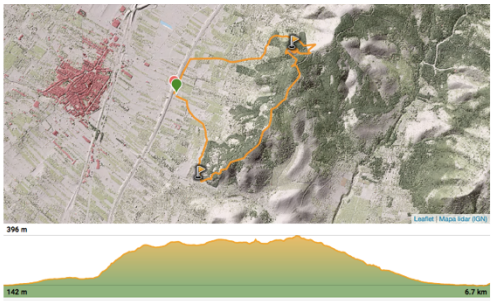

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Alcalà de Xivert.

Agafem la carrerassa del Clot del Domenge i després ens desviarem a la dreta cap a l'assagador del clot.

L'Assagador ens portarà a la creu del Francès on es troba la següent inscripció:

"En este sitio fue muerto por los franceses Antonio Cherta en 17 de agosto del año 1810, en paz descanse"

Agafem el camí de la Serra i comencem a pujar la serralada que ens portarà cap al castell.

A mesura que pujem podem gaudir de la magnífica panoràmica de la població d'Alcalà de Xivert.

Sense adonar-nos gràcies a les vistes que ens trobem mentre pugem arribem al castell. Una vegada ens trobem a l'entrada del castell ens dirigim cap a un mirador a mà esquerra.

En aquest mirador hi ha un panell identificant els pics de la serralada.

Tornem cap al castell i hi ha una paleta que ens indica la població de l'Edat de Bronze.

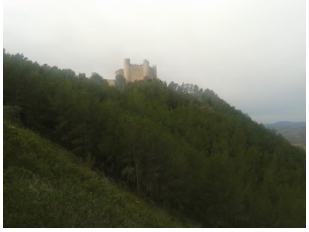

Comencem per açí la visita a l'espectacular castell d'Alcalà de Xivert, fortificació islàmica dels segles X i XI reformada durant el segle XIII.

Després de veure tots els raconets i fer l'esmorzar és hora de continuar la ruta.

Tornem a l'inici del castell i trobem una senyalització en direcció a Pulpis, a pocs metres agafarem una sendera a mà esquerra, el camí de Xivert.

Una vegada deixem la forta pinada arribem a una zona de cultius de secà fins arribar a la vorera de l'autopista a on sols ens quedarà dirigir-nos cap a l'inici de la ruta.

Ruta 25:
Vilavella – Pic font de cabres

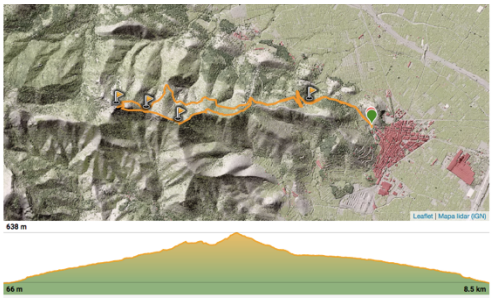

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Vilavella.

La ruta comença pujant per un camí asfaltat amb una forta pendent que més endavant serà formigonat. Arribem a un punt que el formigonat es termina i accedim a una pista de terra. A pocs metres ens trobem la fonteta d'Oliver.

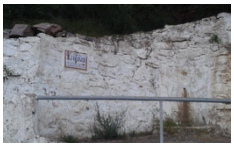
Fonteta d'Oliver

Castell de Vilavella

Anem pujant fins arribar a un encreuament a on prenem la senda de l'esquerra.

La senda continua tenint una forta pendent, menys mal que les vistes són magnífiques, i comencem a crestejar passant per restes de refugis i de trinxeres de la guerra civil.

Creu de ferro

Ens trobem unes senyalitzacions amb creus blanques pintades en les roques que ens indiquen el camí per a trobar la creu de ferro.

Una vegada arribem a la creu de ferro podem gaudir de la panoràmica tant a l'interior com del litoral castellonenc.

Al voltant de la creu es troben moltes trinxeres de la guerra civil. Encara es troba l'inscripció de X,Y,Z que va ser un sistema de fortificació de la Guerra Civil.

Trinxeres

Seguim la nostra ruta en direcció cap al pic de font de Cabres. Abans arribem al coll de Bledar.

Açí ens trobem una senyalitzacació amb diferents camins per arribar al cim.

Podem agafar el de la dreta i envoltar-lo amb una pujada suau o bé agafar el de l'esquerra amb una pujada més pronunciada amb cordes que ens podem ajudar. Agafem el de l'esquerra.

Durant la pujada tenim a la dreta els puntals de rocalla de la falla a on fàcilment diferenciem les capes de roca blanca de la de rodeno.

Arribem al pic de font de cabres, una altra vegada ens impacten les vistes, són magnífiques.

És hora de fer la nostra paradeta, fer el nostre esmorçaret i gaudir del nostre cafenet.

La baixada la fem per l'altre camí que ixia del coll de Bledar. És una baixada suau amb ombra i amb molt de matoll però la senda es troba ben definida. A pocs metres d'arribar al coll girem a l'esquerra fins arribar a la pista que ens portarà al final de la ruta d'avui.

Ruta 26:
Mines – Puntal d'Artana

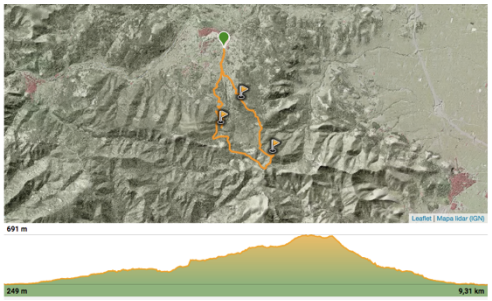

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Artana.

A pocs metres trobem les senyalitzacions que ens indicaran la ruta a escollir. Tota la ruta està molt bé senyalitzada. El començament de la ruta es troba envoltada per camps d'oliveres monumentals, molt similars a les de la ruta de Penyes Aragoneses.

Mines

A mesura que pujem pel camí que ens portarà a les mines ens trobem sureres, pins, ametllers, entre altres.

Arribem al encreuament que ens indicarà a on es troben les mines, començarem veient la de l'Aigua.

En el municipi d'Artana els emplaçaments de més importància són els coneguts com "*Virgen del Amparo I i II*", "*Virgen de las Angustias*" i de "*Las Mulatas*".

El primer es composa de tres galeries, mina 800, mina del mort o de l'aigua i mina de la mulata. És el més extens de la Comunitat Valenciana. La mina 800 és també la més profunda d'aquestes característiques de la comunitat. Tot aquest complexe es troba en la partida Font del Ferro degut a l'existència de ferro en l'aigua. El material que s'extreia és el *hematites parda* amb un 47% de Ferro. Una vegada feta la visita a la mina d'aigua tornem al encreuament i ens dirigirem cap a l'altra mina la del Cavall.

Tornem a la pista i continuarem una estona fins arribar a la indicació on comença la senda que connectarà amb el GR-36. Seguirem cap a l'esquerra fins a trobar l'Ereta, molt ben senyalitzada. Agafem la senda de l'esquerra que remunta cap a la muntanya que anirà al vèrtex geodèsic el Puntal d'Artana (693m). Gaudim de les magnífiques vistes que ens envolten.

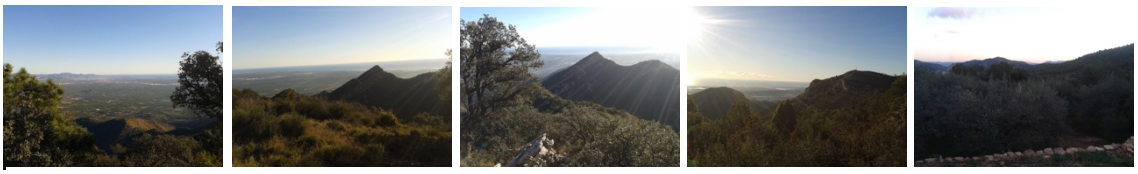

Allí trobem una antena, envoltada de restes de trinxeres i d'un búnquer.

És l'hora de fer la nostra parada i prendre el nostre *cafenet* gaudint de les esplèndides vistes cap a la costa a on podem arribar a divisar fins el golf de València, pic Font de Cabres, castell de la Vall d'Uxó, etc. Després del relaxant cafè tornem a la senda descendint per la cresta. Pel camí en direcció cap Artana ens trobem el Clotxo de Pau.

Clotxo de Pau

Continuem la nostra ruta fins al camí forestal del principi de ruta que ens portarà fins a on hem aparcat el cotxe.

Ruta 27:
Espadilla – Penya Saganta

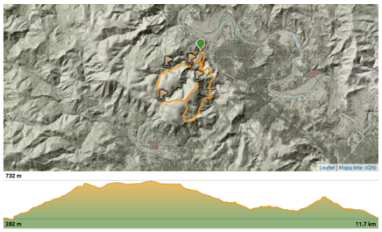

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Espadilla.

En el jardí ens moltes varietats autòctones de Castelló. Des del jardí ja podem veure tant la penya Saganta com el castell d'Espadilla. Al final del jardí agafem una sendera que ascendeix gradualment. Aviat prendrem un desviament per l'esquerra per seguir la senda del PR-CV 314. Prompte ens endinsarem en un petit bosc de pins i alzines que ràpidament ens portarà a la Font de la Piqueta. La font la trobem tancada per una porta.

Font de la Piqueta

Continuem l'ascens per la senda fins a arribar al serral. La senda es fa molt cómoda per damunt del serral, a més tenim la sort de veure florida l'arxilaga. Continuem per damunt del serral fins arribar al Barranc de les Carboneres, el qual el creuarem per a continuar amb la nostra ruta.

Arribem a uns pals senyalitzadors que ens indiquen el camí per a on hem vingut i el que continuarem més endavant. Nosaltres ens desviarem cap a l'esquerra en direcció a la Penya Saganta. La ruta està molt bé definida y senyalitzada.

Per arribar al cim de la Penya Saganta, a 723m, haurem de caminar per sobre de roques. Arribem a la Penya i podem gaudir del espectacular paisatge. En tot moment ens atrau les vistes cap al Penyagolosa i els poblets que podem divisar des del cim. És hora de gaudir del constre café amb el boníssim postre que ens ha fet Mª José. Quin plaer!.

Una vegada hem fet la nostra paradeta i agafar forces, retrocedim de nou fins als pals que ens indicaven Penya Saganta. Agafem la direcció que ens porta cap a l'esquerra cap a Espadilla. Baixem per la senda fins arribar a un aljub. En aquesta part de la ruta podem escoltar l'agradable música del riu d'Espadilla que aflueix al Millars. Continuem baixant per la senda tan bé definida que se'ns oblida que portem el track. Arribem a un desviament a on fica "Aigua a 70 metres". En aquest mateix lloc trobem la senda que puja cap al castell, l'agafem.

La pujada és prou pronunciada, ens recorda a la de la nevera de Castro. Durant la pujada ens ajudarem d'unes cordes molt estratègiques. El castell d'Espadilla és d'origen arab i es troba a 546 m. d' altura. Retrocedirem fins arribar a la senyalització "Aigua a 70 metres".

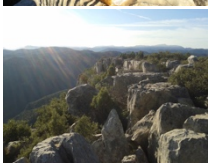

Açí, seguirem per l'estreta senda de la dreta per una senda aèria que sense deixar-la ens endinsa en el túnel d'Espadilla d'uns 50 metres aproximadament de longitud, en el qual, es necessiten llinternes per creuar-ho. Una vegada sortim del túnel continuarem per la senda que ràpidament ens portarà a Espadilla.

Ha sigut una ruta molt recomanable, segur que tornarem a fer-la.

Ruta 28:
Tossal de Mollet

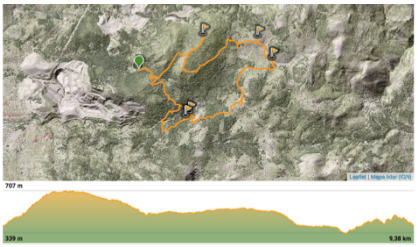

Punt d'inici i final de la ruta:
Ermita de Sant Miquel (Sant Joan de Moró).

Hi ha una senda molt bé senyalitzada que ens indicarà la pujada directa al Tossal de Mollet. La ruta d'avui és pot fer també durant l'estiu. En tot moment ens trobem un gran bosc de pins, sureres, ametllers, oliveres, etc.

Ermita de Sant Miquel

La senda te una gran riquesa en espècies vegetals, com el galzeran (protegida a la Comunitat Valenciana), l'arboç o el roure valencià. Mentre pugem es fa agradable veure els pobles de l'interior de Castelló amb el bec de Penyagolosa com a fons.

Prompte arribem a la paleta que ens senyalitza que ens trobem al cim del Mollet, però nosaltres volem anar cap al molló que es troba al punt més alt del Tossal. Durant el camí ens trobem restes del poblat íber que hi havia. Una vegada arribem decidim que és el millor lloc per a gaudir del nostre cafenet. Les vistes, com no, són espectaculars.

Tornem cap a la paleta que ens indicava el Tossal i girem cap a la senda de l'esquerra. Mentre baixem per la part est del tossal podem gaudir de les vistes cap a la mar. Arribem a un punt on finalitza la senda i comencem a caminar per l'asfalt, abans ens desviem per a fer unes fotos als ametllers amb la floració atípica del temps en que ens trobem.

Continuem per el camí asfaltat que ens condueix al GR 33 fins arribar al Mas del Forner, el visitem i retrocedim per a anar molt propet al Pou de Mollet, amb corriola, cadena i galleda.

Ermita de Sant Vicent

Continuem per la part asfaltada entre bancals de ametllers i oliveres fins arribar una senda en descens que naix a la nostra dreta, es fa recomanable tindre a ma el track per no perdre's. Caminem fins arribar l'altra ermita de la ruta, la de Sant Vicent, pertanyent a Sant Joan de Moró, reconstruïda amb un estil prou modern. Prop d'allí està la Font de Ros.

Baixem fins arribar al barranc del Vaig moldre del Roig, lloc a on trobarem un plànol i paletes identificatives que tornen a indicar-nos cap al tossal amb una forta pujada. Durant la pujada arribarà un moment que ens tornem a creuar-nos amb la ruta per on hem començat i que ens portarà de nou al punt de partida, a l'Ermita de Sant Miquel.

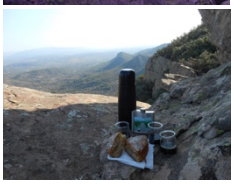

4 de Agost del 2018

Tornem a fer la pujada al Tossal de Mollet, en aquesta ocasió en sentit contrari i retallem pel camí de Mollet.

Ruta 29:
Alfondeguilla – Penya Migdia

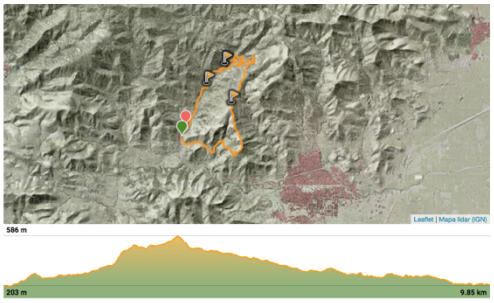

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Alfondeguilla.

Ascendim al costat d'un petit barranc amb bancals a l'esquerra. En pocs minuts trobem una bifurcació de sendes a on agafarem la senda de la dreta que baixa fins a confluir amb una pista que seguim de front.

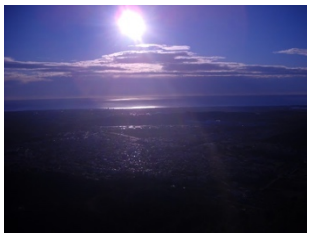

Durant la pujada cap a la Penya del Migdia gaudim en tot moment del Pipa. Arribem a una caseta a on al costat d'aquesta comença una senda amb una forta pendent que ens portarà fins a la penya del Migdia (584m).

La pujada es fa molt agradable gràcies a les impressionants panoràmiques amb la població de la Vall d'Uixó enfront de nosaltres. Una vegada pugem la forta pendent anem crestejant la serralada fins arribar a la penya del Migdia que es troba just davant nostre amb la seva silueta tallada.

Mentre pugem ens trobem moltes restes de trinxeres. Una vegada arribem a dalt de la penya fem la nostra tradicional parada per a fer-nos el nostre cafenet al punt més alt, gaudint de les meravelloses vistes.

De seguida baixem per un petit bosc de pins fins a arribar a passar al costat d'un camp d'ametllers.

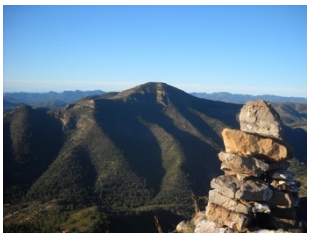

Agafem la pista que va descendint fins arribar al començament de la senda que ens portarà a la següent parada de la ruta, l'Arquet.

És molt recomanable agafar el track per a no perdre's. Al cap d'una estona per la pista ix a la nostra esquerra una senda que descendeix cap al riu de Belcaire. Aquesta senda comença just al costat d'una paleta que ens indica el camí cap Alfondeguilla. Nosaltres anem un poc més endavant per a fer una foto del barranc.

Caminem vora riu fins trobar l'aqüeducte romà, un arc de pedra amb el nom de "l'arquet".

Travessem l'arc i continuem vora riu. Trobem unes marques que ens indiquen per on tenim que ixir del riu.

En aquest moment la senda comença a pujar fins tornar a la mateixa pista que ens ha portat a l'arquet. Una vegada arribem a la pista girem cap a l'esquerra en direcció a Alfondeguilla.

Abans d'arribar a Alfondeguilla parem al balcó del Belcaire per a veure el poble. Ja sòls ens queda arribar a l'inici de la ruta.

Pont de l'Arquet

Ruta 30:
Aín – Cim del Batalla

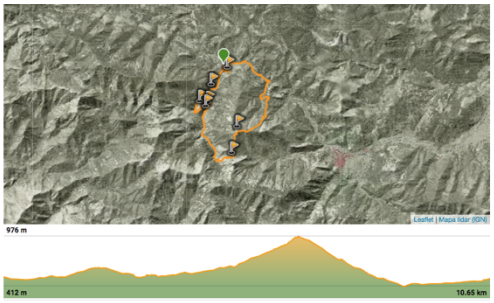

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Aín.

Una vegada ixim del poble ens trobem uns pals identificatius del GR 36 i el SL-CV 27.

Continuem per una senda formigonada per la vora del Barranc de la Caritat fins arribar al Molí de l'Arc, un antic molí de farina amb un arc pel qual passa l'aigua pel mig.

Molí de l'Arc

Al cap d'uns metres trobem una bifurcació, nosaltres agafarem la senda que té les marques verdes i blanques per anar en direcció al castell.

Castell d'Aín

El castell d'Aín és d'origen àrab i va ser conquistat pels cristians en l'any 1238.

Tornem de nou a la bifurcació de les sendes i aquesta vegada agafem la senda del GR 36. Passem per un altre molí, el de Dalt o de Guinsa i per la Font de la Caritat.

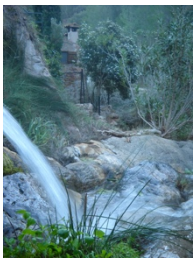
Molí de Dalt

Iniciem la pujada en direcció al cim del Batalla. Hem d'anar amb molt de compte per no passar-nos la senda que puja cap al Coll de Barres. La pujada és prou pronunciada.

Una vegada arribem al Coll parem una estoneta per veure les magnífiques vistes cap al litoral castellonenc. Podem divisar les illes Columbretes.

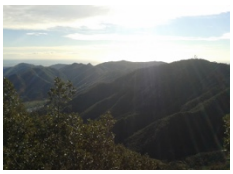

Abandonem el GR i agafem una senda sense marcar al costat d'un aljub buit.

La forta pujada es fa agradable gràcies a la vegetació i pels restes de trinxeres. Arribem al cim del Batalla a 974m. Les vistes cap a la Serra d'Espadà i del litoral de Castelló son meravelloses. És l'hora del nostre tradicional cafenet.

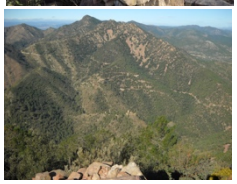
Cim del Batalla

Aín

Aquesta vegada tenim el plaer de degustar el bescuit de nous amb melmelada de nabius que ens ha fet MªJosé. Estava deliciós.

Iniciem el vertiginós descens, és molt pronunciat i amb molta vegetació. Creuem un frondós bosc de pins i de sureres.

Arribem al Barranc de Manyes on enllacem amb el SL-CV 28 i seguint les marques del SL arribem a la Rambla d'Eslida, sóls ens queda arribar a Aín.

Abans anem a la font de Sant Ambrosio i passejem pel bonic poble.

Ruta 31:
Salt de Cavall

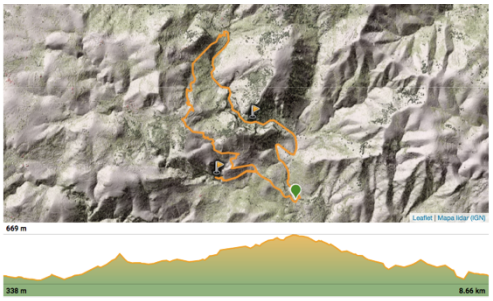

Punt d'inici i final de la ruta:
Pedania d'Araia.

Araia es troba situada a 7 km de l'Alcora, per les carreteres CV-191 i 192. A l'entrada d'Araia agafem un camí sense asfaltar.

Continuem per aquest camí fins arribar a una forestal àmplia. Als pocs metres l'abandonem i seguim el curs del barranc.

És en aquest moment quan es fa imprescindible agafar les indicacions del track. Comencem a grimpar les roques que són prou altes, però que no són molt complicades i tampoc són perilloses.

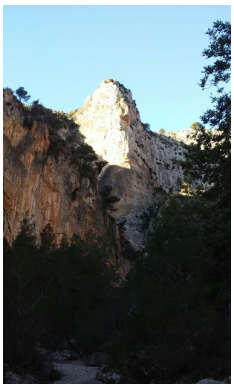
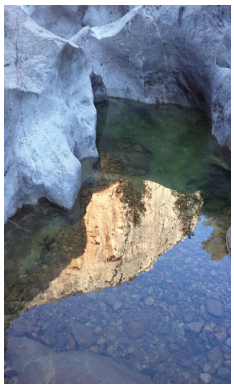

El barranc és espectacular.

Les parets que ens envolten són altíssimes i verticals i impedeixen l'entrada de la llum del sol i els petits gorgs que es formen entre les enormes roques i la vegetació pròpia del barranc són meravelloses.

És l'hora del nostre cafenet.

Aquesta vegada Mª José ens ha captivat amb unes magdalenes amb rom i coco juntament amb misteleta.

Es diu Salt de Cavall segons expliquen les llegendes del lloc que estant Santiago Apòstol sent perseguit pels seus enemics, va saltar amb el seu cavall aquesta bretxa i assoliment així escapar-se d'ells, en semàntica a un salt de fe.

Sortim del barranc i ens desviem per una pista forestal que hi ha a la dreta.

La senda es fa més estreta i més complicada de seguir-la però gràcies al track no tenim problemes.

Ens desviem a l'esquerra i descendim cap al Barranc del Llossar.

Ruta 32:
Rosildos - Tossal de Saragossa

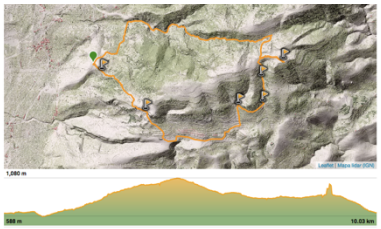

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Els Rosildos.

Només al començament trobem una bifurcació que serà el punt de partida, el de la dreta, de la ruta i el de final, per l'esquerra. Continuem per la mateixa pista fins a arribar a uns camps d'ametllers.

Una vegada arribem hem d'anar amb molt de compte perquè haurem d'agafar una senda a la dreta que ens porta al Mas del Pollo. Abans d'arribar al Mas del Pollo trobem el barranc de la Roca Roja.

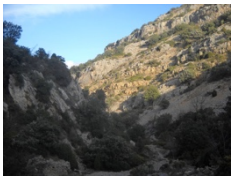
Barranc Roca Roja

És molt fàcil trobar-lo perquè hi ha un parell de panels explicant els diferents blocs d'escalada. Ens endintrem al barranc i comencem la llarga pujada fins a arribar al Tossal de Saragossa. Mentre pugem trobem un poc de neu per l'envoltant.

Una vegada arribem dalt trobem un pal identificatiu indicant-nos cap a on hem d'anar. En aquest cas cap a l'esquerra, cap al Tossal.

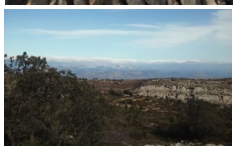

La llarga ascensió val la pena, una altra vegada gaudim de les meravelloses vistes cap al litoral i l'interior de la província de Castelló des del vèrtex geodèsic del Tossal de Saragossa. Podem arribar a veure les serralades pintades de blanc.

Com no, és l'hora del nostre cafenet però abans fem fotos del paisatge i de la nova incorporació a les nostres rutes a peu, la nostra banderola, creació de l'artista Mª José.

Després de gaudir del nostre cafenet, aquesta vegada amb els *Ximos,* tradicionals de Castelló, i postres de Vicenta i MªJosé.

Ara sols ens queda baixar. Tornem enrere, cap al pal que ens indicava a on estava el tossal, i aquesta vegada girem cap a l'esquerra.

Caminem per una petita senda fins a arribar al Mas de Gargallo. Abans d'arribar trobem el Forn de Calç.

Al Mas de Gargallo girem a la dreta, ara hi ha una petita pujadeta que ens portarà al Mas de Capo. Quan arribem només el creuem l'envoltem cap a l'esquerra per una pista. Les vistes cap al Penyagolosa són fantàstiques.

Creuem per camps que estan cultivats, trobem ovelletes i també un poni. Ens dirigim a la Roca del Figueral. Durant el camí passem per llocs com si fóra una senda aèria. Arribem a la rocalla on es fa salts en tirolina.

Mas de Gargallo

Mas de Capo

Ara, sols ens queda arribar al punt de partida però abans fem una paradeta a la Font del Junquer.

Ruta 33:
La Barona – Poblat íber

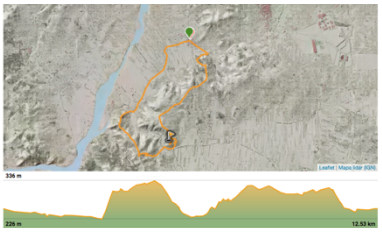

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de La Barona.

El carrer asfaltat passa a ser una pista asfaltada que transcorre per la gran esplanada que ens portarà als Estrets.

Arriba un moment que el carrer es bifurca, nosaltres agafem la pista de l'esquerra.

Vistes des del Pla de Fenosa

Barranc dels Estrets

Forn

Vèrtex geodèsic Tossal d'en Bosch

Arriba un moment a on la pista asfaltada es fa de terra envoltada de camps cultivats amb un magnífic fons amb el Penyagolosa com imatge principal.

Continuem per la pista de terra fins trobar-nos un pal identificatiu que ens diu la direcció cap a la font de la Panella pel camí dels Estrets a mà esquerra. És una sendera de rocalla, és l'única pendent pronunciada de la ruta.

La ruta va agafant ascensió i podem gaudir de les vistes de la rambla.
Una vegada arribem d'alt la senda torna a ser una pista de terra que en ocasions es troba formigonada fins arribar a l'ascensió cap al Poblat.

Abans passarem per diferents masos, entre els quals es troba el d' El Palmeral amb una petita capelleta de Sant Antoni el porquet.

Continuem la nostra ruta fins arribar al Jaciment iber del Racó de Rata. En aquest moment recomanem agafar el track per no perdre's degut als diferents tipus de senderes que agafem.

El jaciment es tracta d'un poblat fortificat datat en S.III-II a.C, ubicat a la part alta d'un turó de 283 metres d'altura (Tossal d'En Boch) a la vora del barranc dels Estrets i dominant al Pla de Vilafamés.

Tenim el plaer d'anar amb José Ramón, va formar part del grup d'arqueologia que va fer possible que avui en dia puguem gaudir dels restes del poblat.

És l'hora del nostre cafenet.

Després de gaudir del nostre cafenet amb mistela continuem la ruta en direcció cap a La Barona. Retornem al collet i seguim pujant entre matolls fins arribar al següent punt de la ruta el vèrtex geodèsic del Tossal d'En Boch.

Tornem a recomanar el track ja que hi haurà moments que agafarem pista formigonada, de terra i senderes.

La tornada es fa agradable tant per les vistes de Vilafamés, el desert i el Penyagolosa. Ruta fàcil per a fer-la en hivern ja que no creuem per zones boscoses.

Poblat íber Els Estrets

Ruta 34:
Argelita – Finestreta de Ludiente

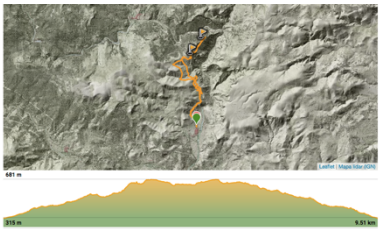

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Argelita.

Per la carretera CV 194, a la eixida del poble trobem a la nostra esquerra un panell identificatiu de la ruta, SL-CV 91. Comencem per una pista formigonada. Just al terminar el formigonat i passar la pista en terra veiem una sendera a la nostra dreta amb els colors de la ruta indicant-nos per a on hem d'anar. A partir d'ara mentre ascendim cap la mola del Bou Negre la ruta anirà alternant-se i creuant amb la mateixa pista de terra que hem deixat. Recomanem portar el track.

A mesura que pugem les vistes són més i més agradables, podem gaudir de les vistes cap a Argelita, el Riu Villahermosa, Penya Saganta i la mola del Bou Negre.
Arribem al collat a on enseguida trobarem el Castell del Bou Negre. El castell d'origen considerat musulmà que respon a obra medieval citada documentalment en 1178 d.C.

Termina el SL-CV 91 però la senda contínua. Una altra vegada recomanem descarregar el track per a no perdre's. Més endavant, trobarem una bifurcació que nosaltres. Agafarem la senda de l'esquerra vorejant una de les muralles del castell. Lloc a on ens hem trobat molts voltors a la tornada de la ruta.

Castell del Bou Negre

És impressionant vore'ls volar per damunt nostre. En aquest mateix paratge també hi han cabretes. Avui no hem tingut sort perquè no hem pogut veure-les. Una llàstima.

Continuem endavant fins arribar a la finestreta de Ludiente. Seguint per la senda, hem d'estar pendent al molló que ens indicarà el lloc de la finestreta. En la mateixa hi ha un càntir amb el naixement de Jesús. És hora d'esmorçar i busquem un lloc més còmode.

Més endavant trobem un lloc ideal per a gaudir del nostre cafenet d'avui. Podem divisar Ludiente, la serralada de Penya Saganta, els voltors per damunt nostre i la impressionant caiguda de la mola del Bou Negre.

Una vegada fem el nostre cafenet continuem endavant fins arribar al final de la Mola per veure el vall del riu Villahermosa. La tornada la farem més o menys pel mateix recorregut, fins trobar la bifurcació que ens hem desviat en l'anada. Ara, en la tornada, agafem la pista de terra per a fer la baixada més agradable.

Més endavant, trobem de nou la senda SL-CV 91, l'agafem fent una drecera per a que ens porte més directe cap a Argelita.

Finestreta de Ludiente

Ruta 35:
Font de la calçada - Cova de l'Estuco - La Pastora

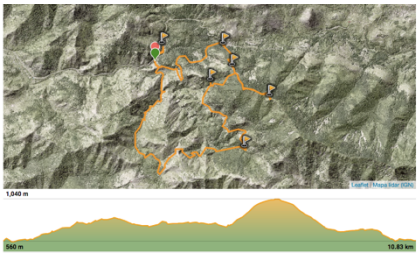

Punt d'inici i final de la ruta:
Font de la Calçada.

Només creuem la font de seguida trobem una senda a on pujarem fins a un antic corral derruït. Prenem la senda de la dreta en direcció al barranc d'aigües negres.

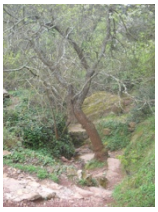

Una vegada arribem al barranc ens anem cap a l'esquerra fins a arribar al començament del barranc *malo.*

La senda del barranc d'aigües negres és molt distreta, a més, és molt agradable sentir el so de l'aigua corrent.

El barranc malo el farem en pujada, és un lloc ombrívol amb moltes falgueres i molsa.

Continuem pujant fins a arribar a la pista de pinades i sureres que porta cap a Almedíjar. Arribem a un punt de la pista que girem cap a l'esquerra en direcció a la següent font del dia, font de la parra.

Fem un paronet per a beure i continuem per la pista, aquesta vegada anem a un dels punts interessants del dia, la cova de l'Estuco. Per la pista arribem a una corba a on comença la senda en direcció a la cova. És molt recomanable agafar el track perquè no està molt ben senyalitzada.

Cova L'Estuco

La cova de l'Estuco té dues boques d'entrada i té un recorregut de 70m i de vora 17m de desnivell.

L'entrada a la cova hi ha que tindre molta mesura, menys mal que hi ha per agafar-se a una corda fins a arribar a una gran sala. Trobem un gran nombre d'estalagmites i estalactites de gran mida.

Podem gaudir d'una gran columna que va des del terra fins al sostre. Després d'una bona estona fascinats per la cova re tomem la senda que ens ha portat cap a la mateixa.

Baixem un poc i prompte trobem una senda que puja cap al vèrtex geodèsic La Pastora, lloc a on farem el nostre següent plaer, el nostre cafenet.

Vèrtex geodèsic La Pastora o la Torreta

Aquesta vegada hem gaudit de les *delicatessen* de les magnífiques magdalenes amb poma caramel·litzada de Mª José i de la mona farcida de xocolata de Juanan.

Després de la misteleta tornem a la ruta. Baixem per la mateixa senda que pujava cap a La Pastora però aquesta vegada baixem per la senda que ens portarà als castanyers i la nevera d'Algimia. És la mateixa baixada que vam fer en la ruta del cim Espadà.

Després de passar per la nevera agafem una pista que naix a mà esquerra. Sols ens queda anar cap a la font de la calçada.

Inscripció romana: Iter priuatum M(arci) Baebi Seuerini que significa que era un camí privat de Marco Baebio Severino.

Una vegada arribem al mateix lloc d'inici de la ruta del dia decidim veure una inscripció romana esculpida a una roca a pocs metres.

Vèrtex geodèsic La Pastora o la Torreta

Ruta 36:
Castell de Vall d'Uixò

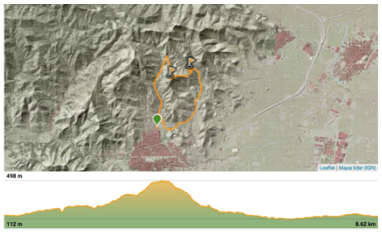

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Vall d'Uixò.

Comencem per una pista que voreja el barranc de *Turmón*. De seguida, a la dreta trobem una indicació de pujada cap al castell però la rebutgem i continuem per la pista fins a arribar a un punt a on creuarem el barranc.

Una vegada creuem el barranc trobem una una senda ben definida plena de matolls als costats de la mateixa.

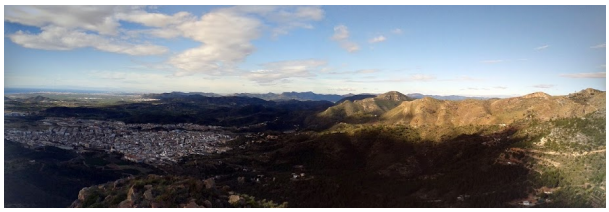
Panoràmica de Vall d'Uixò

A poc a poc la ruta es fa més dura per la pendent.

A mesura que pugem al Tossal de Noguera, les vistes es fan més fantàstiques tant cap al Pipa, la Penya Migdia, Pic Font de cabres com cap al litoral.

Arribem al castell musulmà dels segles XII-XII. És magnifica la panoràmica que arribem a veure.

Bé, com no és el millor lloc per a fer el nostre cafenet.

Una vegada hem gaudit del cafè, és l'hora de fer la baixada. La fem en direcció cap a la font de Cervera.

La baixada és prou forta per la pendent i a la rocalla que hi ha al principi però trobar-nos davant el litoral la fa molt agradable. Una vegada deixem la rocalla, la senda és molt còmoda.

La font de Cervera es troba en una zona molt ombrívola. Ens trobem en la font al constructor que va fer possible el bon estat de la font.

Deixem la font i continuem pel nostre camí.

A pocs metres hi ha un panell senyalitzant-nos la direcció cap a la Vall d'Uixò.

Castell de Vall d'Uixò

La pista de terra prompte ens deixarà i es farà d'asfalt. Durant una bona estona anem pel camí *La rabosa* fins a arribar a una bifurcació, nosaltres ens guiem per la paleta que ens indica cap al castell.

Font de la Cervera

Ens envolten molts camps de tarongers amb l'agradable brisa de la tarongina.

Arribem a un punt a on la pista d'asfalt es termina i naix una senda a mà esquerra a on es troba una quadra de cavalls. Passem de llarg la quadra, creuem el barranc i girem cap a l'esquerra en direcció al començament de la ruta d'avui.

Ruta 37:
Racó del Frare

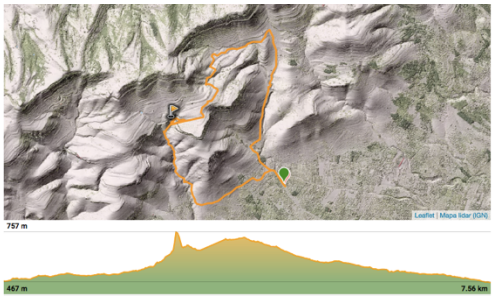

Punt d'inici i final de la ruta:
Panell informatiu del PRCV 214 (Sant Mateu).

Nosaltres seguim el recorregut per una pista asfaltada que prompte es convertirà en terra.

Arribem a una bifurcació a on nosaltres agafarem la senda de l'esquerra ja que la de la dreta és per on vindrem.

Seguim per una pista forestal entre ametllers, en direcció cap al Mas de Leandro.

Un poc abans d'arribar al mas, la sendera continua per l'interior del barranc fins a la base del racó dels Ermitans.

Iniciem una curta però forta pujada amb molta rocalla per dins del barranc.

Seguim la ruta indicada per les senyals del PR fins a arribar a la paret del racó amb gran valor geològic i ecològic.

Racó del Frare

Una vegada pugem per una corda ens desviarem de la ruta per a fer-nos el cafè en la millor terrassa que hem trobat. Anar amb compte amb el track perquè en aquest punt es perd la senyal del GPS.

Una vegada hem gaudit del nostre cafenet continuem la ruta.

Baixem per pista forestal fins al Racó dels Umbertos en direcció al Mas del Coll. La suau tornada es fa molt agradable pel paissatge.

Ara sols ens queda tornar al punt d'inici de la ruta.

Ruta 38:
La Murta d'Alzira (València)

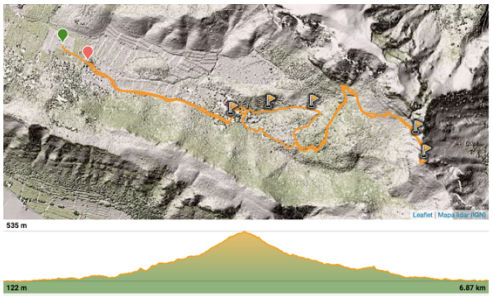

Punt d'inici i final de la ruta:
Pàrquing de la Murta (Alzira).

Agafem la pista que naix del pàrquing per a dirigir-nos al començament de la ruta. Al cap de poc trobem una casseta d'informació del paratge amb forestals per a controlar l'access.

Només deixem la casseta d'informació ens trobem uns pals identificatius indicant la ruta per la solana o per l'ombra. Nosaltres agafem la pista de la ruta de la *solana.*

Caseta d'Informació

Monestir Sta. Maria de la Murta

La pista és molt agradable per la pinada i la densa vegetació.

Poc temps després arribem al monestir dels Jerónims de la Santa Maria de la Murta.

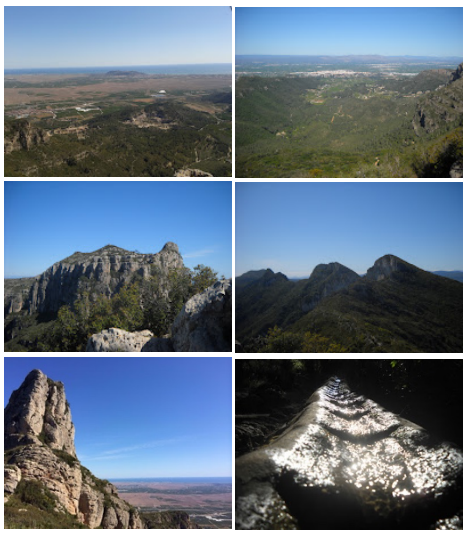

L'envoltem i continuem per la pista. És en aquest moment a on comença la forta i prolongada pendent cap a la creu del Cardenal.

Continuem una bona estona per la mateixa pista sense abandonar-la fins trobar unes paletes que ens indiquen la pujada a la creu. En aquest moment la pista passa a ser una senda molt agradable per les vistes cap al monestir i per la vegetació, trobem molts margallons.

Creu del Cardenal

Arribem a un petit coll a on podem gaudir de les fantàstiques vistes cap al litoral de València. Podem albirar amb facilitat la muntanya de Cullera. A la nostra dreta es troba l'espoló del Cavall Bernat. Ja sols ens queda arribar a la creu del Cardenal, punt de la parada per a fer el nostre cafenet gaudint de les magnífiques vistes.

Una vegada hem gaudit del nostre cafenet, és hora de la tornada. Fem la mateixa senda per la qual hem pujat cap a la creu. Una vegada tornem a la pista continuem baixant. Arribem a una bifurcació a on naix una pista a mà dreta decidim baixar per aquesta pista.

De seguida trobem uns panells identificatius que ens indiquen una baixada per la mina i font de la Murta. La senda transcorreix al costat d'un petit aqüeducte que porta l'aigua fins al monestir.

Abans d'arribar al Monestir passem per l'ermita de Santa Marta. L'ermita la trobem en procés de reconstrucció.

Ermita de Sta. Marta

Continuem per la senda fins a arribar al monestir i tornem a agafar la pista de la solana fins a terminar la gran ruta d'avui. La ruta ha sigut molt agradable amb fantàstiques panoràmiques.

Ruta 39:
Almedijar – Cim del Cullera

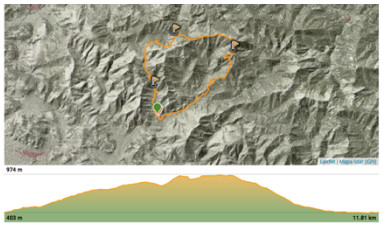

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Almedijar.

La primera part del recorregut ens orientem pel PRCV 63.6, que no la deixarem fins a arribar al serral d'Algimia. El començament el fem per sendera que molt prompte passarà a ser una pista formigonada i que tornarà a fer-se en senda quan pujem al costat del barranc Folquia. És molt important guiar-se per les senyals del PR per a no perdre's.

Corral de Joan Vicent

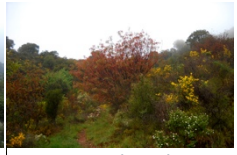
Barranc de Folquia

Castell de Rodana

Trinxeres

Mentre anem pujant deixem el Castell de la Rodana a la nostra dreta. El castell data de l'época íbera i es troba molt ben situat estratégicament. La senda es fa molt agradable gràcies als colors típics de la primavera. Arribem a la pista del serral d'Algímia i als pocs metres de baixada girem cap a la dreta dirigint-nos al corral de Joan Vicent.

Una vegada passem el corral de Joan Vicent hem de prestar molta atenció a una sendera que naix a la nostra dreta. Aquesta senda pujarà de forma molt intensa fins a arribar a les cimes. A mesura que anem pujant gaudim de les vistes. Divisem el golf de València, cim de l'Espadà, illes columbretes, La Pastora, el Batalla, etc.

Vistes

Una vegada arribem al primer cim, situat a 953m, gaudim encara més gràcies al fantàstic cresteig. Mirem cap a on mirem sempre trobem vistes espectaculars. És la raó per la qual decidim tornar- la a fer a causa de la pluja. La segona volta podem assegurar que sí que ho són. Igualment vam fer, en la primera ocasió, la nostra foto amb la banderola, saborejar el postre de Mª José i com no del nostre cafenet, però degut a la pluja no vam poder fer-ho dalt de la penya del Cullera sinó en la baixada quan la pluja remetia. En la segona volta sí que vam fer el café i la foto de la bandera en el cim del Cullera.

Una vegada vam creuar la penya Cullera començava el descens. La baixada es fa per una senda envoltada de sureres i arxilagues. Es fa molt agradable en dies de sol per l'ombria de les sureres. És prou llarga i pronunciada però igualment, com en la pujada, gaudim de les vistes, en aquesta part, cap al poble d'Almedijar i per els peus de la serralada que hem crestejat.

També ens trobem restes de trinxeres, com en altres ocasions, i de balconets naturals de la rocalla, molt tentatius per a fer-se una foto. Després de molts zig-zags arribem a una pista al costat del barranc d'Almanzor que ens portarà a Almedijar.

La entrada al poble és per mig una pinada amb una font i una zona recreativa per a totes les edats.

Ruta 40:
Cirat - Mirador de la Noguerica

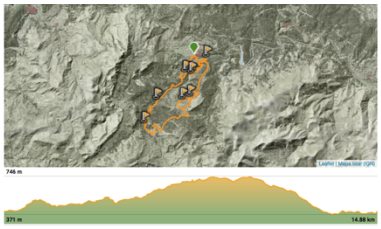

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Cirat.

Ens dirigirem cap al cementeri a on agafarem el desviament cap a un camí formigonat que de seguida es transforma en una senda.

La senda va guanyant altura i comencem a gaudir de les vistes cap a Cirat i el barranc.

Castell de Cirat

En poc temps ens trobem una paleta que ens indica la direcció cap al castell de Cirat, d'origen musulmà, que va pertànyer al rei moro de València Zayd Abu Zayd.

Tornem a la senda que ens ha portat cap al castell. La ruta contínua per la borera del barranc de la Llosa. En poc temps passem pel *Mas Huertacha*.

La senda prossegueix paral·lela al Barranc de les Salines fins a arribar a la part baixa del Salt de la Núvia. La ruta està molt ben senyalitzada.

Retornem cap a la senda que ens ha dirigit a la part baixa del Salt i ens dirigim cap al Mirador del Salt de la Nuvia.

Salt de la Nuvia

Continuem per la pista. Anem ascendint suaument en direcció cap al Mirador de Cirat o de Noguerica.

Arribem a unes paletes juntament al molló que indica la direcció cap a Cirat, nosaltres continuem rectes en direcció al Massís de la Noguerica. Simplement espectacular el Mirador Natural del Morrón de la Noguerica.

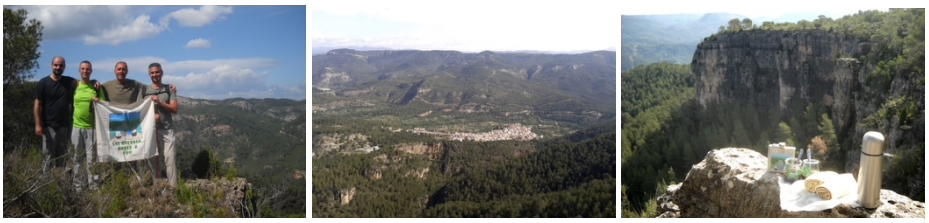

Mirador de la Noguerica

Deixem arrere el Mirador de la Noguerica i ens resulta molt atractiu tota la vorera del mirador.

Fem una inspecció de les millors vistes.

Una vegada explorada la zona retrocedim i ens dirigim cap a Cirat. La senda que ens portarà cap a la Font de la Jarica.

Abans d'arribar a Cirat ens desviem per a veure el barranc i arribar al pou de la caldereta.

El barranc també ens crida molt l'atenció, també és molt atractiu.

Ja sols ens queda finalitzar la ruta.

Ruta 41:
Ruta d'aniversari

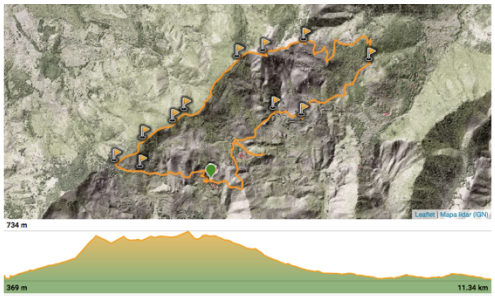

Punt d'inici i final de la ruta:
Centre d'Interpretació La Bartola.

Retornem a on va començar el nostre deler per caminar per la montanya.

En aquesta ocasió combinarem la ruta de les crestes del Bartolo amb la de les fonts del Desert, fent una parada en el cim del Bartolo i en l'alt de Colomer.

De seguida un senyal ens indica que hem de continuar a l'esquerra, per una senda que ens conduirà fins a una pista de grava.

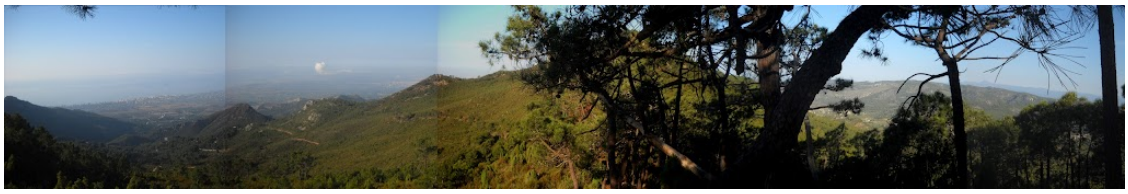

Panoràmica des del Cantal Gros

Continuem endavant, passant per la font de la Molà fins a arribar al coll.

Just a la dreta tenim unes paletes identificatives per anar al Bartolo per les Crestes.

Una vegada arribem al Bartolo gaudim de les meravelloses vistes.

La creu del Bartolo

En aquesta ocasió farem el nostre cafenet en l'alt de Colomer, així que continuarem un poc més endavant.

El Morico

Una vegada hem fet el nostre cafenet i gaudit del bescuit de M. José, anem en direcció cap al pla de Muletes.

La tornada la fem per l'anada de la ruta de les fonts cap al centre d'interpretació.

Ja sols ens queda arribar al començament de la ruta.

Ruta 42:
Pujada al Penyagolosa

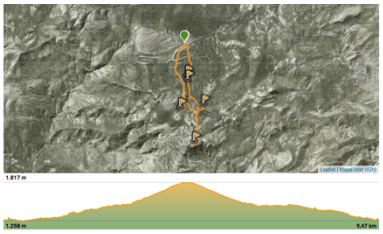

Punt d'inici i final de la ruta:
Ermita de Sant Joan de Penyagolosa.

Ens dirigim cap al Barranc de la Pegunta. La pegunta o pega és una substància molt viscosa que s'obté d'un derivat de la resina del pi negre i que al nostre territori s'ha utilitzat majoritàriament per fer la marca a les ovelles dies després de la xolla.

Barranc de la Pegunta

La pujada pel Barranc de la Pegunta és una meravella. Transcorre per una estreta senda entre pins molt alts amb molta ombra i seguint al costat d'un rierol a la nostra esquerra.

De seguida arribem a la Font de la Pegunta.

Font nova de la Pegunta

Una vegada ixim del barranc arribem a una pista forestal anomenada com el *Corralico.*

Continuem per la dreta fins a arribar a un cartell que ens indica la direcció cap al Parc Natural del Penyagolosa, ens desviem a la nostra esquerra agafant una senda amb pendent moderada que ens portarà cap al cim del Penyagolosa. Abans d'arribar al cim ens trobem un refugi a la nostra esquerra.

A medida que pugem les vistes són més espectaculars, és nota que estem al pic més alt de la província de Castelló i segon de la comunitat després del pic Calderón (1839m).

Una vegada arribem al cim és l'hora de gaudir de les fantàstiques panoràmiques i del nostre cafenet. El cim el trobem dividit en dues parts per una canal, deixant a una part el vèrtex geodèsic del Penyagolosa i a l'altra una caseta d'antenes.

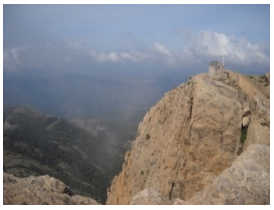

Baixem per la mateixa senda de pujada fins a arribar de nou al cartell que anuncia el parc natural.

Una vegada arribem al camí del pla de la creu podem girar a l'esquerra per a anar al Mas de la Cambreta o sobrepassar el cartell girant a l'esquerra travessant un parell de filferros dirigint-nos pel Barranc del Forn.

Durant la baixada ens desviem un poc per vore la Font de la Cambreta.

De nou tornarem cap a la senda que ens ha portat cap a la Font i seguirem fins a arribar a l'Ermita de Sant Joan de Penyagolosa.

Font de la Cambreta

"Penyagolosa, gegant de pedra:
La teua testa, plena de neu
Penyagolosa, Penyagolosa
A la tempesta, al sol i al vent,
fita senyera del poble meu"

Sant Joan de Penyagolosa

Ruta 43:
Eslida - Pic Bellota

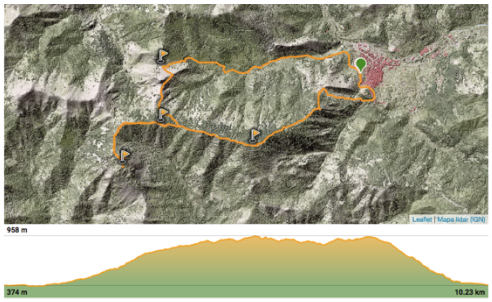

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Eslida.

La pujada cap al coll de Barres (754m) es fa molt agradable per la vegetació del barranc.

A mesura que guanyem altura ens anem fent una idea de les magnífiques panoràmiques que ens trobarem en el cresteig.

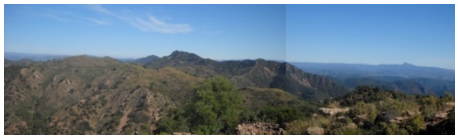

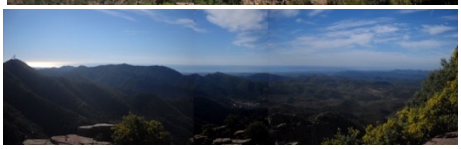

En el Coll de Barres deixem la sendera GR-36 i prenem la pista que naix a la nostra esquerra.

Arribem al coll de l'Aljub, punt a on tenim unes paletes identificatives, girem a la nostra dreta per a dirigir-nos cap al pic Bellota (956m).

És hora de gaudir de les panoràmiques que trobem cap a l'interior i litoral de Castelló, podem albirar l'espadà, el Penyagolosa, el Desert de les Palmes, Serra Calderona, Golf de València, etc.

Fem el nostre tradicional café amb el suculent postre de MªJosé.

De tornada al Coll d'Aljub ens desviem un poc de la ruta per a endintrar-nos en una finestreta que hem albirat des del pic.

L'anomenem finestreta del Batalla.

És hora de fer tot el cresteig fins a arribar al Puntal de l'Aljub.

Les vistes són impactants gràcies al bon dia que hem tingut.

Després de passar el Puntal de l'Aljub hem de deixar el camí asfaltat i agafar una senda a la nostra esquerra i que finalitza en la carretera CV-219 en els voltants d'Eslida.

Aquesta pendent és molt prolongada i amb un desnivell molt fort. Anar amb molt de compte.

Ruta 44:
Montanejos - Aliviadero

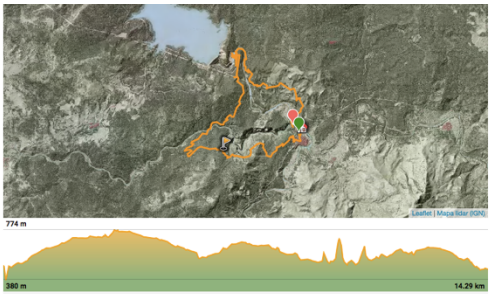

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Montanejos.

Una vegada passem aquesta i ja eixint del poble ens dirigirem cap a l'antena del repetidor on comença el tram amb senda.

Després de creuar una pineda iniciem un moderat ascens fins a arribar a la part superior del barranc de la Maimona, el qual s'obri davant nosaltres amb una imponent paret mes coneguda pel "Cinglo dels Castillejos" en la qual hi ha diverses coves, una d'elles coneguda com "La cova de les arenes".

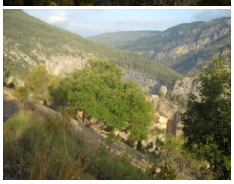

Aquest tram de senda conté bastant boj, que dá nom a la senda.

Després de gaudir d'aquest recorregut aeri iniciem el descens cap al jaç del riu Maimona, el qual hem de creuar.

En descendir trobem un parell de creus de sengles en els quals sempre hem de triar el de la dreta.

En el segon encreuament trobem un grup de cabra hispànica (dues femelles i una mascle jove).

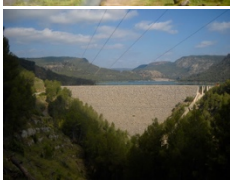

Després de gaudir d'aquesta trobada inesperada creuem el riu i iniciem l'ascens cap al "Colladillo", que és un punt de trobada de diverses rutes, no sense abans haver esmorzat una mica.

Ací deixem la senda de la Bojera i iniciem la dels Estrets que ens porta per sobre de la carretera que va de Montanejos a la la Pobla d'Arenós.

Per un moment deixem la senda per a poder gaudir de la presa i el pantà d'Arenós.

Tornem a la senda i ens dirigim al doll del aliviadero del pantà on gaudim d'un bon cafè i de la meravellosa coca de María José, a més del poder de l'aigua que ix del pantà.

Després de refrescar-nos en creuar davant del doll ens dirigim cap a un pont de fusta que creua el riu Millars, ací iniciem un ascens suau però constant que ens portarà fins al punt mes alt de la senda dels estret des d'on gaudim d'unes bones vista de Montanejos i la seua presa.

Ruta 45:
Tales - Espino

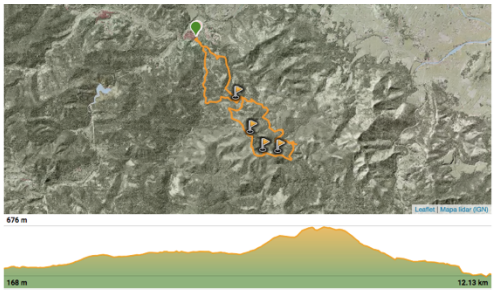

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Tales.

Des del començament de la ruta fins al final caminem entre la densa pinada que es fa molt agradable en estiu.

Seguim per una pista formigonada cap al barranc d'Aín, el qual el travessarem i pujarem per l'altre costat entre oliveres.

Hem de prestar atenció a la caseta sota el pinar per a desviar-nos a l'esquerra per una senda que puja enganxada a la tanca. Encara que la ruta es troba ben marcada amb les marques blanques aconsellem portar el track al damunt.

Pugem cap al Corralet on el deixem a l'esquerra per anar cap a la font de Montí. Continuem la nostra ruta per una pista formigonada.

És hora de pujar a l'Espino. Fins a arribar a l'aljub de la Priora la pujada ha sigut suau, res que vore, després de l'aljub on la pujada és molt pronunciada.

La pendent es fa llarga però arribem a les cingles de l'Espino.

Les vistes són meravelloses.

El passem i baixem per unes cordes. Després de creuar un coll tornem a pujar cap a l'Espino.

És hora de fer el nostre cafenet i gaudir de les vistes des del cim de l'Espino.

Aquesta vegada la pujada no és tan pronunciada.

Després d'agafar forces i saborejar el pastís de Maria José, és hora de fer la última part de la ruta d'avui.

Al igual que el recorregut cap a l'Espino, la tornada cap a Tales també la fem en tot moment per una densa pineda.

Trobem unes paletes que ens indiquen la direcció cap al cementiri de Tales.

Arribem a un punt on el camí està formigonat i vorejat de bancals d'oliveres.

Sols ens queda arribar a Tales.

Ruta 46:
Aín – Pic Espadà

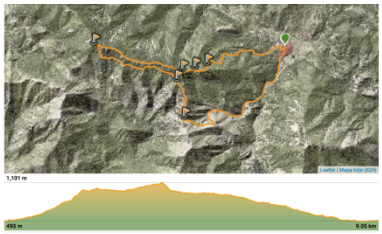

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Aín.

Ja des del començament la ruta té una pendent molt pronunciada fins a arribar a la Penya Pastor.

En aquesta primera part de pujada, el camí es troba envoltat de sureres i pins. Una vegada arribem a una pedreguera el desnivell es fa cada vegada més intens.

Encara sort que les vistes són cada vegada més agradables i fa la pujada més amena.

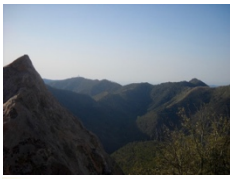

Durant la pujada a la Penya Pastor ens va guiant un punt vermell, encara així recomanem anar mirant de tant en tant el track per a no perdre's. Després d'una molt forta pujada arribem al primer cim, la Penya Pastor.

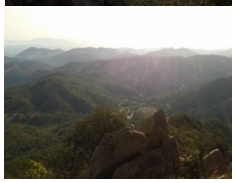

Podem gaudir del cresteig que va des del Bellota fins al Puntal de l'Aljub, el litoral de Castelló i l'interior amb la sempre referència de Penyagolosa.

A partir d'aquest moment comencem el cresteig cap l'Espadà. Al principi del cresteig es fa entre trinxeres republicanes, típiques de la Línia del Llevant molt ben conservades i fins a arribar al pic Espadà ens continua acompanyant les sureres i els pins. Fins a arribar al pic Espadà la ruta va alternant pujades amb baixades que van fent de trencacames.

Abans d'arribar al pic passem pel cim del Gurugu (1014m).

Fins a l'Espadà des d'Aín són tres kilòmetres que es fan molt intensos. Decidim fer el nostre cafenet al punt més alt de la ruta d'avui, a l'Espadà (1099m).

Com sempre les vistes són magnífiques.

Trinxeres

Molí de l'Arc

És hora de gaudir del cafenet i les pastes de Mª José, i fer la fota amb la banderola.

La baixada la fem pel prv 63.6 fins arribar al coll de l'Íbola. Al principi també es fa la baixada amb forta pendent però prompte es suavitzarà. Durant la baixada passem per varies pedregueres.

Una vegada arribem al coll de l'Íbola o port d'Almedijar ens dirigim en direcció cap al castell d'Aín però no el fem.

Una vegada arribem l'encreuament de la pujada al castell, nosaltres continuem endavant en direcció al poble. Abans d'arribar al final de la ruta passem pel molí de l'Arc.

Ja sols ens queda arribar al final de la ruta.

Ruta 47:
Azuebar - El Carrascar

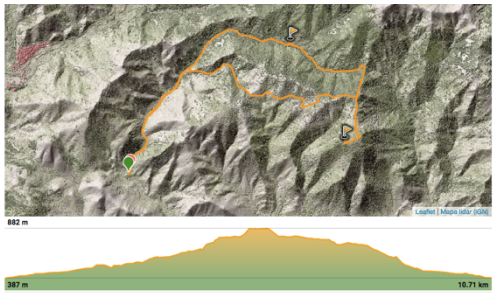

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Tales.

El començament de la ruta es fa per una pista de terra que es diu "El Saz", passarem per la font que s'anomena amb el mateix nom, anant al costat del barranc de la Falaguera.

Camí del Saz

Arribem a un punt que deixem la pista per a agafar una sendera.

Al principi és difícil veure la senda degut a les folgueres que trobem.

En tot moment ens acompanyen les sureres, algunes de grans dimensions.

La senda ens portarà a la casa de la Mosquera, que data del 1891.

Recomanem agafar el track ja que hi hauran moments de la ruta que és fàcil perdre's per la vegetació que fa complicat la definició de la ruta.

Després d'una forta pujada una vegada creuem el barranc, arribem a la casa Mosquera.

A partir de la casa Mosquera agafem una pista de terra i continuem en ella fins a desviar-nos cap al Carrascar.

Anar amb molt de compte perquè és fàcil no trobar la sendera que puja a la Muntanya del Carrascar.

Casa Morquera

La pujada cap al cim no és molt còmode degut al brancatge de les sureres i l'argilaga.

Una vegada arribem a la muntanya del Carrascar (862m) anem a la recerca del vèrtex geodèsic i un lloc per a fer el nostre tradicional cafenet, que en aquesta ocasió es troba ben acompanyat del saborós i dolç postre de Mª José.

Tornem pel mateix camí que ens ha portat al Carrascar fins a arribar a un petit coll a on ens desviem cap a l'esquerra.

El descens és molt pronunciat, paregut al de la ruta del puntal de l'Aljub, ara bé, no tant llarg.

Anem descendint fins a arribar al camí del Saz. Ja sols ens queda aplegar a l'inici de la ruta d'avui.

Ruta 48:
L' Agullot

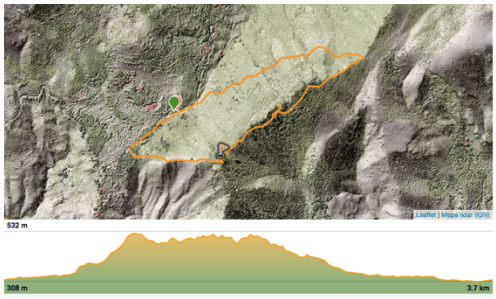

Punt d'inici i final de la ruta:
Barranc de Miravete (Benicàssim).

A pocs metres en direcció al CV 147 naix la ruta a la nostra dreta que ens portarà directament cap a l'Agullot. La sendera que ens puja es troba ben definida fins dalt i envoltada per una forta vegetació excepte en el cresteig de les agulles.

Arribem a un punt a on una roca ens indica el camí cap al Agullot. En la nostra ruta és cap a l'esquerra.

A mesura que pugem les vistes són meravelloses, a més ens acompanya un núvol baix que fa més espectacular encara la ruta. Molt prompte començarem la nostra escalada particular que continuarà per tot el cresteig de les agulles.

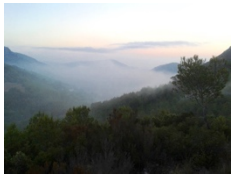

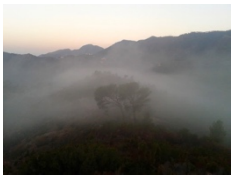

Arribem a la primera parada de la ruta d'avui, l'Agullot. Abans d'arribar ens ha ajudat una corda molt estratègicament ficada. És moment de fer el nostre cafenet. És hora de gaudir.

El lloc és magnífic, les vistes són impressionants tant cap al litoral com cap al Desert. Després de fer la primera parada, continuem la ruta. Podem agafar dos alternatives, una més complicada i una altra no tant.

Agafem la menys complicada que es troba a la dreta baixant les cordes que ens han portat a l'Agullot. A partir d'aquest moment fins a terminar el cresteig és molt important portar el track, guiar-se pels punts grocs i mollons ja que es farà prou instintiu anar pel bon camí.

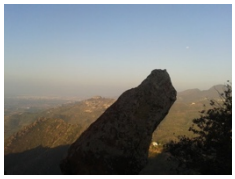

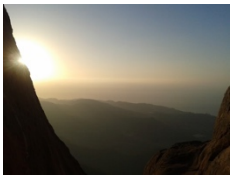

Després de grimpar una bona estona i passar per dins d'un forat natural, arribarem a la segona parada, el trampolí.

Com en la primera parada de la ruta a on hem gaudit del nostre cafenet, en aquesta segona ho fem amb la misteleta.

Ja sols ens queda continuar crestejant fins a arribar al coll que ens portarà a la baixada de les Agulles.

La baixada és molt agradable, com en la pujada, es troba amb molta vegetació.

Ens dirigim cap a la fonteta de Marina, que es troba en el camí de la font tallada en el barranc de Miravete, lloc del començament de la ruta d'avui.

Ruta 49:
La Ràpita

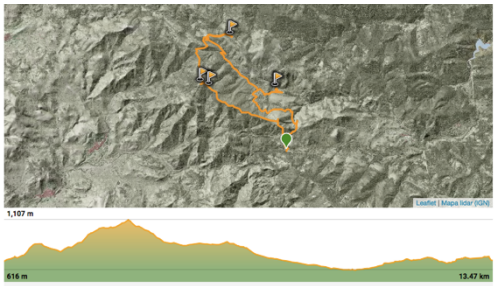

Punt d'inici i final de la ruta:
Pàrquing de la Nevera d'Algímia.

Creuem la CV 215 i ens dirigim per la pista just davant nostra.

Pugem per aquesta pista des del Coll d'Alcúdia en direcció cap al corral *del Torres*. Una vegada passem el corral trobem una bifurcació amb paletes identificatives. Ens desviem cap a l'esquerra en direcció cap a *La Ràpita*.

A poc a poc anem albirant les muntanyes de l'Almerarila, que per similitud també es diuen "las dos teticas".

Després de visitar les ruïnes de trinxeres d'una d'elles, retornem cap al coll de les dues per a continuar cap al cim de la ruta d'avui.

La senda es troba molt ben definida i envoltada del típic bosc del lloc, pins, sureres i també trobem castanyers.

Prompte arribem al primer cim, "*Los Cubos*", és molt fàcil trobar-lo per la paleta identificativa. Una pujada més i de seguida arribem a La Ràpita (1106m). Lloc a on pararem per a fer el nostre cafenet i gaudir del deliciós pastís de Mª José.

Retornem a la ruta, és hora de fer la baixada. Durant el camí eixirem per a veure la Nevera Quatre Camins i el Xinquer, els quals es troben molt ben identificats.

Arribem als Quatre Camins a on es creua la pista del Xinquer i la de la Nevera.

Ens desviem primer cap a la Nevera que també es pot fer des de Villamalur.

Castell de Jinquer

Jinquer

Nevera Quatre camins

Les neveres artificials són un pou excavat en la terra amb murs de contenció per a l'extracció del gel.

Després de veure la nevera agafem la pista de Xinquer per a dirigir-nos cap al poble deshabitat.

La pista transcorre al costat del riu Veo.

El Xinquer, d'origen musulmà que significava "graner", va ser abandonat en la Guerra Civil.

Tornem per la pista que ens ha portat a Xinquer. De seguida trobem a la nostra esquerra una sendera que puja i que ens durà a la pista del *puntal del gordo.*

Passem per la vorera del barranc de l'horca fins a tornar a passar per davant del corral del Torres.

Ja sols ens queda terminar la ruta.

Ruta 50: L'Esparraguera

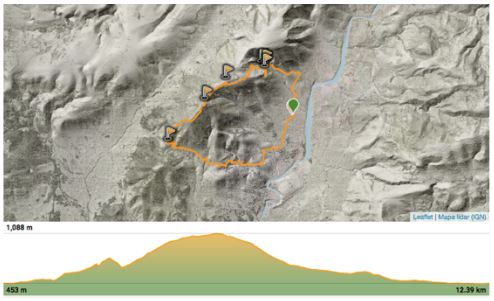

Punt d'inici i final de la ruta:
Mas de la Cova de la palla (Els Rosildos).

Després de deixar el cotxe ens dirigim cap al barranc de la Moreria.

Des del principi ens impacten les vistes cap a la Rambla Carbonera.

Abans d'arribar al Mas de Paulo, a l'altura del barranc de la Cova de la Mangranera girarem per una pista de formigó cap amunt.

En poc temps, la deixem i agafem una sendera que al començament es troba ben definida però que de seguida haurem de tindre a ma el track per a no perdre's.

A mesura que pugem ens meravella la serralada.

Deixem el barranc de la Cova de la Mangranera per a dirigir-nos cap a l'altre barranc, el de la Moreria.

Arribem a un punt que ens perdem, ara be, benvinguda la pèrdua llavors ens trobem el primer abric amb vistes magnífiques cap a la rambla i la impactant serra des dels peus de la mateixa.

Tornem a la ruta i comencem una llarga pujada cap al primer punt de la ruta, el morral blanc. Abans passem per davant d'altres abrics.

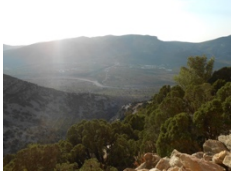

Arribem a la Roca de l'Esvaradora, simplement impressionant. Podem albirar un fum de pobles castellonencs (Culla, Ares, Vistabella, Els Rosildos, Sant Mateu, etc.), al igual que quasi totes les serralades.

Després de gaudir les vistes de la Roca, ho continuem fent-ho fins arribar al vèrtex geodèsic de l'espaneguera (1085m), gràcies a que caminem al damunt de la serralada pel cingle verd.

Una vegada apleguem al vèrtex és hora de gaudir del nostre cafenet.

Després de fer la nostra paradeta, és hora de la baixada. Molt imprescindible tindre el track a la ma.

La sendera del Coll del Blanco no es troba molt ben senyalitzada i és fàcil desviar-se fins arribar al Mas del propi nom. A partir del mas trobem una pista que fa més agradable el caminar.

Mentres baixem podem albirar la serralada per a on hem trepitjat.

Ja sols ens queda anar cap al final de la ruta d'avui. Els últims quilómetres es fan en asfalt.

Pic Espadà